

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

NÁVRH VNITROPODNIKOVÉ SMĚRNICE VYBRANÉ ÚČETNÍ JEDNOTKY

PROPOSAL OF INTERNAL ACCOUNTING DIRECTIVE FOR A MUNICIPALITY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Tereza Daníčková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Zuzana Křížová, Ph.D.

BRNO 2020

Zadání bakalářské práce

Ústav:	Ústav financí
Studentka:	Tereza Daničková
Studijní program:	Ekonomika a management
Studijní obor:	Účetnictví a daně
Vedoucí práce:	Ing. Zuzana Křížová, Ph.D.
Akademický rok:	2019/20

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Návrh vnitropodnikové směrnice vybrané účetní jednotky

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce – účetnictví a vnitřní účetní směrnice vybraných účetních jednotek

Analýza problému a současné situace v účetní jednotce Město Napajedla

Vlastní návrhy řešení vnitřních účetních směrnic, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Zjištění současného stavu poznání v oboru, analýza problémové oblasti a praktická aplikace ve vybrané účetní jednotce. Výstupem práce bude vytvoření nového návrhu interní účetní směrnice a zhodnocení navrhovaných řešení.

Základní literární prameny:

LOUŠA, František. Vnitropodnikové směrnice v účetnictví. 6. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-8-247-5172-6.

RŮŽIČKOVÁ, Růžena. Neziskové organizace. 9. vyd. Olomouc: Anag, 2007. ISBN 978-80-7263--04-0.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. Hmotný a nehmotný majetek v praxi 2014. 15. vyd. Olomouc: Anag, 2014. ISBN 978-80-7263-866-6.

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. Majetek krajů, měst, obcí, DSO a příspěvkových organizací. 1. vyd. Praha: Acha obec účtuje, 2013. ISBN 978-80-9054-200-6.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2019/20

V Brně dne 29.2.2020

L. S.

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
ředitel

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Bakalářská práce „Návrh vnitropodnikové směrnice města“ se zaměřuje na problematiku vnitropodnikových směrnic ve městě Napajedla. Pojednává o tom, co je to obec, účetnictví ve vybraných účetních jednotkách a vnitřní směrnice. Zabývá se aktualizací a vytvořením nové vnitropodnikové směrnice.

Abstract

Bachelor thesis „Proposal of Internal Accounting Directive for a Municipality“ is specialized on internal accounting directive of the town Napajedla. It discusses what is municipality, accounting in selected units and internal accounting directives. It deals with updating and creating new internal accounting directive.

Klíčová slova

vnitropodniková směrnice, obec, účetnictví, dlouhodobý majetek, vybraná účetní jednotka

Keywords

internal accounting directive, municipality, accounting, long-time property, the selected accounting unit

Bibliografická citace

DANÍČKOVÁ, Tereza. Návrh vnitropodnikové směrnice vybrané účetní jednotky [online]. Brno, 2020 [cit. 2020-05-28]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/128206>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Zuzana Křížová.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 28. května 2020

.....

Tereza Daničková

Poděkování

Děkuji paní Ing. Zuzaně Křížové, Ph.D., která byla mou vedoucí práce, za její cenné a odborné rady a ochotu věnovat mi čas při zpracování bakalářské práce. Dále chci poděkovat zaměstnancům Městského úřadu v Napajedlech a paní Ing. Jolaně Novákové za její ochotu a spolupráci.

OBSAH

Úvod	11
METODIKA A CÍL PRÁCE	13
1 Teoretická východiska práce	14
1.1 Obec	14
1.1.1 Správa města	14
1.1.2 Samostatná působnost obce	14
1.1.3 Hospodaření obce	15
1.1.4 Přenesená působnost	15
1.1.5 Orgány obce	16
1.2 Podstata a význam účetnictví	17
1.2.1 Zásady vedení účetnictví	17
1.2.2 Vybrané účetní jednotky	19
1.3 Vnitropodnikové směrnice	20
1.3.1 Význam a účel vnitropodnikových směrnic	20
1.3.2 Rozdělení vnitropodnikových směrnic	21
1.3.3 Zásady tvorby směrnic	21
1.3.4 Nejdůležitější legislativa pro tvorbu směrnic	22
1.3.5 Náležitosti vnitropodnikových směrnic	22
1.4 Dlouhodobý majetek	23
1.4.1 Ocenění dlouhodobého majetku a způsoby nabytí	23
1.4.2 Odpisování dlouhodobého majetku	24
1.4.3 Způsoby odpisování	24
1.4.4 Účetní odpisy	25
1.4.5 Dlouhodobý nehmotný majetek	25
1.4.6 Dlouhodobý hmotný majetek	25
1.4.7 Dlouhodobý finanční majetek	26
2 Analýza současného stavu města	27
2.1 Základní informace o městu Napajedla	27
2.2 Organizační struktura města	28

2.2.1	Finanční odbor	28
2.2.2	Řízení úřadu	28
2.3	Organizační složky města a příspěvkové organizace.....	29
2.3.1	Společnosti města.....	30
2.4	Současná podoba směrnice.....	30
2.4.1	Účetní program	30
2.4.2	Účetní knihy.....	30
2.5	Analýza směrnice o dlouhodobém majetku města Napajedla.....	31
2.5.1	Členění současné směrnice o dlouhodobém majetku.....	31
2.5.2	Nedostatky směrnice	32
3	Vlastní návrh nové směrnice města	34
3.1	Právní legislativa potřebná k vytvoření nové směrnice	34
3.2	Základní osnova nové směrnice.....	34
3.3	Úvodní ustanovení	36
3.3.1	Legislativní rámec	36
3.3.2	Cíl směrnice	36
3.3.3	Předmět směrnice	36
3.3.4	Závaznost směrnice	36
3.4	Základní definice a vymezení dlouhodobého majetku	37
3.4.1	Dlouhodobý nehmotný majetek	37
3.4.2	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	37
3.4.3	Technické zhodnocení DNM	38
3.4.4	Dlouhodobý hmotný majetek.....	38
3.4.5	Drobný dlouhodobý hmotný majetek.....	38
3.4.6	Technické zhodnocení DHM	38
3.4.7	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	39
3.4.8	Dlouhodobý finanční majetek.....	39
3.5	Pořízení dlouhodobého majetku	40
3.6	Kategorizace dlouhodobého majetku.....	40
3.7	Oceňování dlouhodobého majetku	40
3.7.1	Způsoby ocenění majetku	41
3.7.2	Oceňovaný majetek	41

3.7.3	Specifika ocenění řešená ve vyhlášce č. 410/2009 Sb.	42
3.7.4	Zvýšení ocenění o technické zhodnocení	44
3.7.5	Rekonstrukce a modernizace	44
3.7.6	Ocenění reálnou hodnotou	44
3.8	Údržba a opravy dlouhodobého majetku	45
3.9	Odpisování majetku	45
3.10	Opravné položky	46
3.10.1	Účtování o opravných položkách	47
3.11	Evidence majetku na analytických a podrozvahových účtech	47
3.12	Vyřazení dlouhodobého majetku	49
3.13	Postup účtování o dlouhodobém majetku	50
3.13.1	Účtování o dlouhodobém nehmotném majetku	51
3.13.2	Účtování o dlouhodobém hmotném majetku	54
3.14	Závěrečná ustanovení	56
3.15	Zhodnocení nového návrhu směrnice o dlouhodobém majetku	56
Závěr	58
Seznam použitých zdrojů	60
Seznam použitých zdrojů abecedně řazený	63
Seznam obrázků	66
Seznam tabulek	67
Seznam použitých zkratk a symbolů	68
Seznam příloh	70

ÚVOD

Tato bakalářská práce se zabývá návrhem vnitropodnikové směrnice pro vybranou účetní jednotku, kterou jsem si zvolila město Napajedla, ve kterém bydlím. Toto téma jsem si vybrala z důvodu toho, že u směrnic často dochází ke změnám v legislativě a je nutné směrnice kontrolovat a pravidelně aktualizovat, aby nedocházelo k zastarání. Ve své práci se především zabývám návrhem vnitropodnikové směrnice o dlouhodobém majetku, kterou jsem si vybrala kvůli její rozmanitosti a taky z důvodu zastarání. Tuto směrnici se pokusím v práci přepracovat, rozhodně by neměla chybět v žádné účetní jednotce. Vytvoření nové směrnice pomůže k lepšímu orientování, také k provádění stejných operací stejným způsobem a postupem. Pokud je směrnice kvalitně sestavena může přispět ke zlepšení činnosti účetní jednotky, v opačném případě může směrnice způsobovat účetní jednotce problémy.

Bakalářská práce je rozdělena do tří hlavních kapitol. První kapitolou jsou teoretická východiska, poté následuje analytická část a vlastní návrhy řešení.

Hlavním podkladem pro tvorbu vnitropodnikové směrnice je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon o obcích č. 128/2000 Sb. Dále České účetní standardy pro vybrané účetní jednotky, zákon o dani z příjmu a další důležité předpisy.

V první části se zaměřuji na teoretická východiska, která jsou potřebná pro orientování se v dané problematice. Patří sem hlavně základní pojmy a skutečnosti o obcích, jejich orgánech, zabývám se tím, kdo je vybraná účetní jednotka, správou města, samostatnou a přenesenou působností a hospodařením města. Dále se zaměřím na podstatu a význam účetnictví a jeho zásady, účetnictví ve vybraných účetních jednotkách, jak je podstatná a důležitá tvorba vnitropodnikových směrnic, na zásady, význam a účel vnitropodnikových směrnic a jejich legislativu. Také se budu věnovat dlouhodobému majetku a jeho podrobnějšímu rozdělení na dlouhodobý hmotný majetek, nehmotný a finanční, u dlouhodobého majetku jsou popsány odpisy, ocenění, pořízení a vyřazení majetku.

Jako účetní jednotku pro návrh vnitropodnikové směrnice jsem si zvolila město Napajedla. V analytické části se zaměřuji na bližší popis města Napajedla, informace o městském úřadě, organizační strukturu, řízení úřadu, příspěvkové organizace a společnosti města. Následuje popis současné podoby směrnice o dlouhodobém majetku s následným zkoumáním a vymezením zjištěných nedostatků. Zjištěné nedostatky analyzuji a shromáždím všechny informace potřebné a nutné pro vytvoření přehlednější a kvalitnější směrnice.

Ve třetí části nejdříve zhodnotím současnou podobu směrnice města, po analyzování a zkoumání definuji zjištěné nedostatky a vytvořím konkrétní návrh směrnice o dlouhodobém majetku města. Návrh je koncipován tak, aby mohl být použit v praxi. Návrh směrnice je přepracován primárně obsahově a zároveň i graficky.

METODIKA A CÍL PRÁCE

Metodika bakalářské práce

Za pomoci odborné literatury, odborných článků a zákonů jsem vypracovala teoretická východiska. Z těchto podkladů pochází většina informací, které teoretická východiska propojí s analytickou a návrhovou částí bakalářské práce.

V analytické části bakalářské práce jsem prováděla průzkum a analyzovala současnou situaci města a současný vzhled směrnice o dlouhodobém majetku. Za pomoci zkoumání, pozorování, studování postupů tvorby směrnic a díky osobním rozhovorům se zaměstnanci městského úřadu jsem během analýzy odhalila některé nedostatky a nepřesnosti.

V závěrečné návrhové části bakalářské práce jsem konkrétním řešením zpracovala novou směrnici o dlouhodobém majetku města. V bakalářské práci jsou uvedeny dva seznamy literatury, seznam zdrojů v pořadí, v jakém jsou zdroje postupně citovány a seznam seřazený podle abecedy a rozdělený podle skupin použitých zdrojů.

Cíl bakalářské práce

Dílčím cílem bakalářské práce je pomocí informací potřebných pro tvorbu vnitropodnikové směrnice a na základě zjištěných teoretických východisek rozebrat současnou vnitropodnikovou směrnici dlouhodobého majetku města Napajedla. Při návrhu nové vnitropodnikové směrnice budu pracovat s informacemi z aktuální směrnice města, které zanalyzuji a porovnáám. Poté směrnici přepracuji a rozšířím tak, aby byla efektivnější pro městský úřad města Napajedla.

Hlavním cílem v této bakalářské práci je vytvořit upravením současné směrnice novou vnitropodnikovou směrnici dlouhodobého majetku města Napajedla. Tato směrnice bude graficky a obsahově zpracována a poupravena po zhodnocení současné směrnice města tak, aby po podpisu zastupitelstva a schválení rady města mohla být použita i v praxi.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

V této části se zabývám vysvětlením pojmů, kterými jsou obec, správa města, samostatná působnost obce, hospodaření obce, přenesená působnost obce, dále orgány obce, do kterých patří zastupitelstvo, rada a starosta. Následuje podstata a význam účetnictví, kde jsou popsány zásady vedení účetnictví a vybrané účetní jednotky, vnitropodnikové směrnice, jejich význam, rozdělení, tvorba, legislativa a náležitosti a dlouhodobý majetek.

1.1 Obec

Obec je základním samosprávným společenstvím občanů, které tvoří územní celek, který se vymezuje hranicí území obce. Je také veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek. V právních vztazích obec vystupuje pod svým jménem a na vlastní odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. Také pečuje o rozvoj svého území a stará se o potřeby svých občanů. Pokud má obec více než 3 000 obyvatel stává se městem, pokud tak na návrh obce určí předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády (1).

1.1.1 Správa města

Město samostatně spravuje zastupitelstvo města. Mezi další orgány města se řadí rada města, která je výkonným orgánem. Tvoří ji starosta, který zastupuje město navenek a členové zvolení z řad zastupitelů, dále se sem řadí městský úřad a zvláštní orgány města (1,2).

1.1.2 Samostatná působnost obce

Do samostatné působnosti obce se řadí takové záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů dané obce. Obec v samostatné působnosti se stará o vytvoření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojení potřeb svých občanů. Jedná se hlavně o uspokojování potřeb bydlení, rozvoje a ochrany zdraví, dopravy, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. Obec má možnost zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce pro výkon samostatné působnosti. Dále může zřizovat obecní policii, udělovat ceny obce nebo ocenit významné životní události svých občanů (1,2).

Do samostatné působnosti patří:

- hospodaření obce,
- rozpočet a závěrečný účet obce,
- peněžní fondy obce,
- vydávání obecně závazných vyhlášek obce,
- místní referendum,
- obecní policie,
- ukládání pokut za správní delikty,
- spolupráce s jinými obcemi atd. (2).

1.1.3 Hospodaření obce

Obec má povinnost svůj majetek využívat účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly, které vyplývají ze zákona vymezené působnosti. Také má povinnost pečovat o rozvoj a zachování svého majetku. Účetnictví je vedeno podle zákona o účetnictví. Obecní majetek musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. Za hospodaření a závazky obce, pokud tento závazek nepřevzme stát smluvně, stát neručí. Obec má povinnost včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení. Dále obec trvale sleduje, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky a zabezpečuje, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv (1).

1.1.4 Přenesená působnost

Přenesenou působnost obce ve věcech stanovují zvláštní zákony. Je vykonávána orgány obce, pro svůj správní obvod. Je vykonávána úřadem, v rozsahu pověřeného obecního úřadu podle § 64 a v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 66. Příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti obce obdrží ze státního rozpočtu. Obce, které vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností, mají možnost uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle které budou orgány jedné

obce vykonávat přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti pro orgány jiné obce, která musí být účastníkem veřejnoprávní smlouvy (1).

Ve veřejnoprávní smlouvě musí být obsaženo:

- označení účastníků smlouvy,
- doba trvání smlouvy,
- určení rozsahu přenesené působnosti, kterou budou orgány obce vykonávat pro orgány jiné obce,
- způsob úhrady nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti (1).

1.1.5 Orgány obce

Zastupitelstvo obce se skládá z členů zastupitelstva obce, počet členů na každé volební období stanoví v souladu s tímto zákonem zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů před dnem voleb do zastupitelstev v obcích. Při stanovení počtu členů se přihlíží především k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu (1).

Tabulka 1: Počet členů zastupitelstva podle počtu obyvatel

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

(Zdroj: 1)

Počet členů zastupitelstva, který má být zvolen se oznamuje na úřední desce.

Rada obce je výkonný orgán v oblasti samostatné působnosti, zodpovídá se zastupitelstvu města. V obcích, ve kterých se rada obce nevolí zastává funkci starosta. Radu obce tvoří starosta, místostarosta nebo místostarostové a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva. Počet členů je lichý, nejméně může být 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí překračovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce (1,3).

Starostovou funkcí je zastupování obce navenek. Do funkcí volí starostu a místostarostu zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta a místostarosta musí být občan České republiky. Za výkon své funkce se zodpovídá zastupitelstvu. Starosta svolává a zpravidla organizuje zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje společně s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce (1,3).

Na obecním úřadě sídlí starosta, který je v čele, místostarosta, tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. Pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu má možnost rada obce zřídit odbory a oddělení, v nichž jsou začleněni zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu (1,3).

1.2 Podstata a význam účetnictví

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů. Jsou také povinny zachycovat skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví účetními doklady. Územní samosprávný celek vede účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Účetní jednotky, které vedou účetnictví ve zjednodušeném nebo úplné rozsahu účtují podvojnými zápisy o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků včetně dluhů a jiných pasiv, dále o nákladech, výnosech a o výsledku hospodaření.

Účetní informace, jsou klíčem ekonomického hospodářského rozvoje. Kvalita informací hraje významnou roli při rozhodování v oblasti řízení, čímž pomáhá plnit hlavní cíl řízení, a sice pokračování účetní jednotky. Účetní informace se používají ve všech sférách činnosti a jsou v nich zároveň nezbytným prvkem pokroku (4,5,6).

1.2.1 Zásady vedení účetnictví

Účetní jednotky mají povinnost vést účetnictví v souladu s všeobecnými účetními zásadami a principy, které vyplývají ze zákona o účetnictví a souvisejících předpisů.

Zásady vedení účetnictví jsou velmi obecná pravidla, která mohou být implementována v několika směrech a vytvářet více účetních úprav (7,8).

- **Zásada pravdivého a věrného zobrazení**

Znamená, že účetní jednotky vedou účetnictví takovým způsobem, aby účetní závěrka byla sestavena srozumitelně a ukazovala poctivý a věrný obraz předmětu účetnictví a finanční situace finanční jednotky.

- **Zásada účetní jednotky**

Účetní jednotky vedou účetnictví za účetní jednotku jako celek.

- **Zásada neomezeného trvání účetní jednotky**

Účetní jednotka má povinnost používat účetní metody způsobem, který vychází z předpokladu, že bude nepřetržitě pokračovat ve své činnosti a nenastává u ní skutečnost, která by jí nějakým způsobem omezovala nebo zabraňovala v této činnosti pokračovat i v nedaleké budoucnosti.

- **Zásada periodicity**

Výsledek hospodaření a finanční situace jsou zjišťovány v pravidelných intervalech.

- **Zásada bilanční kontinuity**

Znamená, že počáteční a konečné zůstatky stavu účtů mezi jednotlivými účetními obdobími na sebe musí navazovat.

- **Zásada objektivitě účetních informací**

Účetní jednotka má povinnost vést účetnictví úplně, průkazně a správně.

- **Zásada ocenění v historických cenách**

Účetní operace se účtují v ocenění částkami, které jsou doloženy doklady o provedené transakci a historických cenách v okamžiku vzniku účetního případu.

- **Zásada stálosti**

Účetní jednotky nesmí měnit uspořádání a označování položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty, jejich obsah a způsob oceňování použité v jednom účetním období v následujícím účetním období.

- **Zásada opatrnosti**

Znamená, že se v účetnictví vykazují a do výše zisku promítají všechny předpokládané a očekávané ztráty, rizika a znehodnocení majetku, i přestože ještě nenastaly a jejich výše není spolehlivě zjistitelná.

- **Zásada vymezení okamžiku realizace**

Účetní jednotka si určí, kdy lze účtovat o nákladech nebo výnosech daného účetního případu.

- **Zásada zákazu vzájemného zúčtování (kompenzace)**

Podle zákona o účetnictví, je povinností účetní jednotky zobrazovat položky aktiv a pasiv, nákladů a výnosů v účetních knihách samostatně bez jejich vzájemného vyrovnání.

- **Zásada přednosti obsahu před formou**

Účetní jednotka je povinna zkoumat podstatu případu a použít účetní metody, které budou zobrazovat danou situaci věcně.

- **Princip podvojnosti a souvztažnosti účtů**

Každá hospodářská operace, která vstupuje do účetnictví, vyvolá změnu, jak na straně má dáti, tak na straně dal.

- **Akruální princip**

Účetní jednotka zobrazuje jen takové účetní případy, které s obdobím věcně a časově souvisejí bez ohledu na samotný tok peněz, aby byly informace za určené období správné a průkazné (6).

1.2.2 Vybrané účetní jednotky

Vybranými účetními jednotkami jsou organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, Regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace a zdravotní pojišťovny. Jedná se o jednotky, které mají vztah k veřejným rozpočtům. Účetní jednotky mají povinnost vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů. Také jsou povinny zachycovat skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, tj. účetními doklady a jsou povinny zaznamenávat účetní případy

v účetních knihách. Účetní jednotky mají povinnost vést účetnictví tak, aby účetní závěrka byla sestavena srozumitelně a podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky tak, aby na jejím základě mohla osoba, která tyto informace využívá činit ekonomická rozhodnutí (5).

1.3 Vnitropodnikové směrnice

Podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění platném po novele č. 353/2001 Sb., jsou účetní jednotky povinny vydat vnitropodnikovou směrnici pouze v jednom ustanovení. Úlohou vnitropodnikových směrnic je hlavně zajištění jednotného metodického postupu při sledování skutečností nastalých v různých vnitropodnikových útvarech a také pomoc při sestavování vnitropodnikových plánů (9).

Účetní směrnice jsou vlastně předpisy, kterými se řídí jednotlivé činnosti, u kterých se stanovuje kdo, kdy a co má vykonávat. Vnitropodnikové směrnice plní také úlohu pravidel, kterými se musí řídit všichni pracovníci účetní jednotky a také ti pracovníci, kteří zajišťují účetnictví společnosti, ale nejsou jejími zaměstnanci. Jsou sestavovány v souladu s platnými zákony a předpisy, a s nimi také musí být pravidelně aktualizovány. Pokud jsou směrnice kvalitně zpracovány, mohou přispívat k efektivnímu chodu účetní jednotky a také ukazují připravenost k interní a externí kontrole hospodaření a účetnictví (9).

Směrnice mohou být vydávány jako příkaz vedoucího pracovníka, metodická směrnice, pokyn, oběžník, dopis atd. Je důležitý její obsah, tj. zpravidla stanovení metodiky postupu a určení osob, které budou zodpovídat za její dodržování, osob odpovědných za udržování směrnic v aktuálním stavu, rozsah a dobu jejich platnosti a určení odpovědnosti za kontrolu jejich dodržování. V zákonu o účetnictví není ukládána povinnost vytvářet interní předpisy, ale vydání těchto předpisů se předpokládá. Není tomu tak u dlouhodobého majetku, kde s tvorbou směrnic zákon o účetnictví počítá. V právních předpisech jsou určena pravidla, která musí účetní jednotka přenést do svých interních norem (9).

1.3.1 Význam a účel vnitropodnikových směrnic

Směrnice jsou vnímány jako komunikační nástroj, což znamená, že jejich aplikací se eliminují nejasnosti a různé nedorozumění. Dále směrnice standardizují postupy

a pomáhají automatizovat postupy. Směrnice lze brát také jako obrannou funkci. Dobře sestavená směrnice je nástrojem pro zkvalitnění řízení a zajišťuje větší připravenost v situacích, kdy dochází k vnitřní nebo vnější kontrole účetní jednotky (10).

Za hlavní úlohu vnitropodnikových směrnic se považuje stanovení jednotného metodického postupu při zachycování hospodářských operací. Hlavním účelem je určení konkrétních pravidel a postupů účtování pro lehčí srozumitelnost účetnictví, ulehčení práce jednotlivým zaměstnancům účetní jednotky a zabezpečení přehlednosti chodu účetnictví v dané společnosti. Není důležitý způsob, kterým je směrnice formálně sepsána, ale obsah směrnice a její uvedení do praxe (10).

1.3.2 Rozdělení vnitropodnikových směrnic

Účetní vnitropodnikové směrnice je možné podle tvorby rozdělit do dvou skupin, směrnice, které jsou stanoveny nepřímo legislativou a směrnice potřebné k usnadnění organizace a optimalizaci procesů v organizaci (10).

Vnitropodnikové účetní směrnice, které vyplývají z legislativy:

- účtový rozvrh,
- dlouhodobý majetek, odpisový plán,
- zásoby,
- opravné položky,
- systém zpracování účetnictví, atd. (10).

1.3.3 Zásady tvorby směrnic

Při tvorbě směrnic je důležité si uvědomit, že směrnice je nástroj, který by měl usnadňovat práci, od toho se odvíjí i jednotlivé zásady. První zásada klade důraz na přehlednost, stručnost a logiku. Je důležitá k jednoduchému orientování se ve směrnici. Další zásadou je srozumitelnost, protože je důležité směrnici porozumět. Jednoznačnost směrnice pomáhá k přesným řešením problémů. Dalšími zásadami jsou vymezení postupů v různých situacích a držení se pravidel legislativy, platných předpisů a aktualizování těchto předpisů (10).

1.3.4 Nejdůležitější legislativa pro tvorbu směrnic

Základní legislativní rámec, který slouží k tvorbě směrnic:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,
- zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty,
- zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční,
- zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí,
- České účetní standardy,
- vyhláška č. 500/2002 Sb., atd. (10).

1.3.5 Náležitosti vnitropodnikových směrnic

Pro sestavení vnitropodnikových směrnic je dobré mít spolupráci s auditorem, daňovým poradcem, ekonomem, majitelem nebo jednatelem. Vytváření směrnice je poměrně časově náročná a rozsáhlá činnost. Vnitropodnikové směrnice by měly mít stejný grafický vzhled, tj. hlavičku nebo zápatí (10).

Základní údaje, které by měla hlavička obsahovat:

- název a sídlo účetní jednotky,
- název písemnosti a její číselné označení,
- název vlastní směrnice,
- schválení – podpis a označení osoby, která směrnici schvaluje (10).

Údaje v zápatí:

- účinnost – zda na dobu neurčitou nebo omezeně,
- datum a místo vydání,
- schválení,
- počet stran a číslo stránky (10).

1.4 Dlouhodobý majetek

Podle zákona o účetnictví se majetek člení na hmotný, nehmotný a finanční.

Účetní jednotky mají povinnost podle § 28 zákon o účetnictví sestavit odpisový plán, na jehož podkladě provádějí odpisování majetku v průběhu jeho používání (11, 12).

Na majetkových nebo v inventárních kartách, které jsou buď v papírové podobě, nebo v účetním softwaru nalezneme informace o položkách dlouhodobého majetku. V kartách by měly být obsaženy informace, které identifikují jednotlivé položky majetku, patří mezi ně:

- název, případně popis majetku,
- číselné označení majetku,
- datum pořízení,
- způsob pořízení,
- datum uvedení majetku do užívání,
- datum ocenění majetku,
- postup účetního a daňového odpisování, včetně sazeb,
- datum vyřazení,
- způsob vyřazení, atd. (12, 13).

1.4.1 Ocenění dlouhodobého majetku a způsoby nabytí

Dlouhodobý majetek oceňujeme třemi způsoby:

- **Pořizovací cenou**

Pořizovací cenou se rozumí cena, za kterou byl majetek pořízen + související náklady. Tato účetní metoda vyplývá ze zákona, vyhlášky nebo z účetního standardu.

- **Vlastními náklady**

Tato cena, je cena určená na úrovni přímých nákladů vynaložených na výrobu nebo jinou činnost + nepřímých nákladů, které se vztahují k výrobě nebo jiné činnosti.

- **Reprodukční pořizovací cenou**

Reprodukční pořizovací cenou se rozumí cena, za kterou byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje (14).

Dlouhodobý majetek se pořizuje těmito způsoby:

- nákupem,
- vytvořením vlastní činností,
- bezúplatným nabytím (darováním),
- zařazením po skončení smlouvy o finančním leasingu,
- přeřazením z osobního užívání do podnikání,
- nepeněžitým vkladem společníka (15).

1.4.2 Odpisování dlouhodobého majetku

Odpisování majetku je stanoveno podle § 26 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, dále zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a zákonem č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku.

Odpisem se rozumí peněžní vyjádření opotřebení dlouhodobého majetku za určité časové období. Oprávky vyjadřují souhrn odpisů za celou dobu užívání majetku. Částka, ze které se odepisuje, je vstupní cena a zůstatková cena vznikne odečtením opravek od vstupní ceny. V příloze zákona o daních z příjmů je stanoveno šest odpisových skupin, do kterých se majetek řadí (16).

1.4.3 Způsoby odpisování

Daňové odpisy mohou být odpisovány dvěma způsoby a to: rovnoměrně nebo zrychleně. Při pořízení nového majetku se určí jeden ze způsobů a tento způsob je nutné dodržet po celou dobu odpisování majetku (16).

- **Rovnoměrné odpisování**

Tento způsob se vyznačuje tím, že odpisy kromě prvního roku odpisování jsou shodné po celou dobu odpisování.

První rok: $\text{odpis} = \text{vstupní cena} \times \text{odpisová sazba v 1. roce} / 100$

Další roky: $\text{odpis} = \text{vstupní cena} \times \text{roční odpisová sazba} / 100$

- **Zrychlené odpisování**

U tohoto způsobu se na začátek odpisování zahrnují do výdajů vyšší částky a následně se tyto částky ke konci odpisování snižují.

První rok: odpis = pořizovací cena / koeficient v prvním roce

Další roky: odpis = 2 x zůstatková cena / (koeficient platný v dalších letech – rok odpisování (16)).

1.4.4 Účetní odpisy

Ve vnitřní účetní směrnici si každá účetní jednotka stanoví svůj odpisový plán, kterým je potom dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek odepisován. Odpisový plán bývá sestaven s hlediskem na opotřebení majetku. Je dobré mít stanovené účetní a daňové odpisy pro jednotlivé skupiny a druhy majetku, odpovědnost, atd. Když účetní odpisy zobrazují skutečný stav majetku, vznikne rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy. Tento rozdíl bývá zaznamenán při vypracování daňového přiznání (17).

1.4.5 Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek je vymezen v § 6 vyhlášky č. 500/2002 Sb., a v § 24 odst. 2 zákona o daních z příjmů. Je to majetek, jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok a jeho ocenění je vyšší než 60 000 Kč (11,18).

Patří sem:

- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje,
- software,
- ocenitelná práva,
- goodwill,
- povolenky na emise,
- preferenční limity (19).

1.4.6 Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek je vymezen v § 7 a § 56 vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou provádí zákon č. 563/1993 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, v § 19 odst. 7

a 8, § 24 až § 30 zákona o účetnictví a v Českém účetním standardu č. 013. Je to majetek, jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok a jeho ocenění je vyšší než 40 000 Kč. Výjimku představují stavby a pozemky, které sem patří bez ohledu na výši ocenění (20).

Patří sem:

- pozemky,
- stavby,
- samostatně movité věci a soubory hmotných movitých věcí,
- pěstitelské celky trvalých porostů,
- základní stádo a tažná zvířata,
- jiný dlouhodobý hmotný majetek,
- nedokončený dlouhodobý hmotný majetek,
- poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek,
- oceňovací rozdíl k nabytému majetku (20).

1.4.7 Dlouhodobý finanční majetek

Majetek je ve firmě déle než 12 měsíců a vychází z § 24 - § 30 zákona o účetnictví. Člení se na cenné papíry a podíly (majetkové účasti, cenné papíry realizovatelné, dlužné cenné papíry držené do splatnosti), dlouhodobé poskytnuté půjčky, ostatní dlouhodobý finanční majetek (11, 21).

2 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU MĚSTA

Obsahem této kapitoly jsou základní informace o městu Napajedla, organizační struktura města, ve které popisují funkci finančního odboru a řízení úřadu, organizační složky a příspěvkové organizace města. Dále popisují současnou podobu směrnice města, účetní program, který účetní jednotka používá a jaké vede účetní jednotka účetní knihy. Analyzují současnou směrnici o dlouhodobém majetku města a popisují nedostatky zjištěné v této směrnici.

2.1 Základní informace o městu Napajedla

Město Napajedla se nachází na rozhraní tří regionů Valašska, Slovácka a Hané. Žije zde kolem 7500 obyvatel. Leží 13 km jihozápadně od Zlína. Městem protéká řeka Morava, kolem které vede i cyklostezka. Nachází se zde barokní kostel sv. Bartoloměje a budova bývalého kláštera. V minulosti se Napajedla proslavila založením hřebčína, o které se postaral hrabě Aristides Baltazzi. Angličtí plnokrevníci se v Napajedlech chovají více než 130 let. Každý rok se zde pořádají tradiční Svatováclavské slavnosti, kdy městem prochází královský průvod (22).

Obrázek 1: Náměstí v Napajedlech
(Zdroj: 25)

2.2 Organizační struktura města

V čele úřadu je starosta, dále místostarosta města, tajemník úřadu a další zaměstnanci města zařazení do úřadu. Za zaměstnance města se považuje člověk, který má pracovní místo uvedené v organizační struktuře úřadu nebo místo zřízené usnesením rady města o zřízení časově omezených pracovních míst v rámci úřadu. Pro jednotlivé úseky rada zřídila organizační jednotky úřadu, kterými se stávají odbory úřadu a oddělení úřadu. Tajemník úřadu má pod sebou samostatné oddělení (23).

2.2.1 Finanční odbor

Finanční odbor v samostatné působnosti:

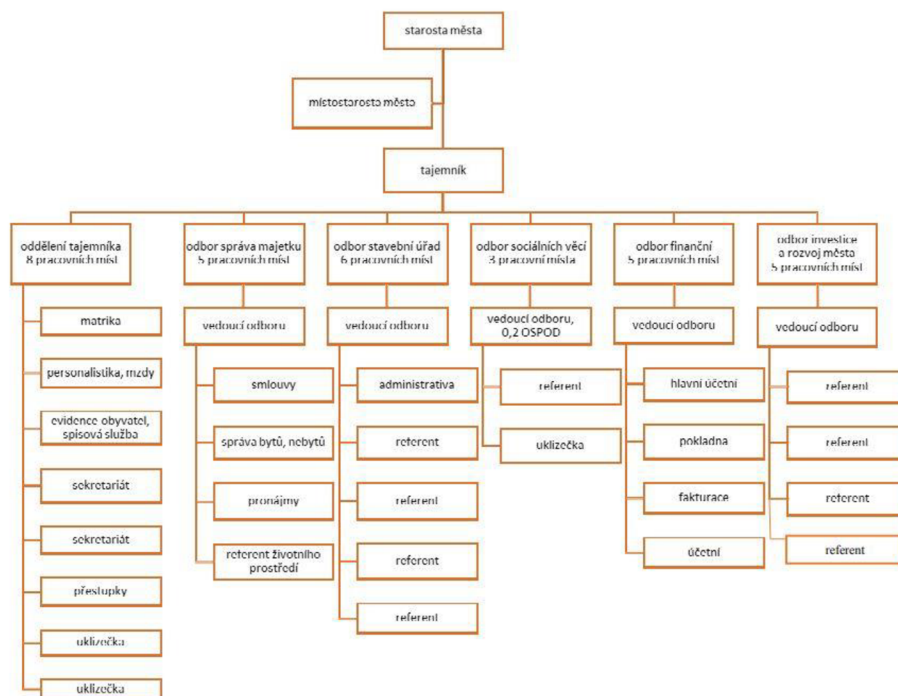
- V odvětví účtárny a fakturace vede účetnictví (včetně účetnictví organizačních složek města), provádí platební a zúčtovací styk s bankou, zajišťuje provádění inventarizace majetku, závazků a pohledávek města, atd.
- V části rozpočtu města vypracovává návrh rozpočtu města a střednědobý výhled rozpočtu, které předkládá k projednání finančnímu výboru zastupitelstva, radě a ke schválení zastupitelstvu. Také zpracovává návrh závěrečného účtu hospodaření města za minulý kalendářní rok a informuje orgány města o realizování schváleného rozpočtu města.
- V části vymáhání pohledávek se stará o evidenci pohledávek města, zabezpečuje koordinaci s právníkem města a představuje orgánům města návrhy ve věcech pohledávek města.
- V úseku pokladny odbor vede příjmové a výdajové pokladny města, zajišťuje evidenci stravenek a evidenci a výdej pokutových bloků.
- V úseku evidence majetku finanční odbor vede evidenci veškerého hmotného a nehmotného majetku města, vypracovává podklady pro inventarizaci majetku, jednání likvidační komise a pro převody majetku na a z příspěvkových organizací města (23).

2.2.2 Řízení úřadu

Starosta města je přímo nadřízeným tajemníkovi úřadu. Tajemník úřadu se zodpovídá starostovi města, je vedoucím zaměstnancem města. Zaměstnanci města zařazení do

úřadu se zodpovídají tajemníkovi města a stejně tak jsou mu podřízeni vedoucí odborů a další pracovníci úřadu, kteří se nemusí zodpovídat jinému vedoucímu zaměstnanci města (23).

Příloha č. 1

Schváleno RM 07.10.2019 usnesením č. 338/15/21/1/2019

Celkový počet pracovníků 33

Obrázek 2: Organizační struktura

(Zdroj: 23)

2.3 Organizační složky města a příspěvkové organizace

- Jednotka sboru dobrovolných hasičů města Napajedla
- Klub kultury Napajedla, příspěvková organizace
- Služby města Napajedla, příspěvková organizace
- základní škola Napajedla, příspěvková organizace
- základní škola Napajedla, příspěvková organizace
- Mateřská škola Napajedla, příspěvková organizace
- Dům dětí a mládeže Matýsek, příspěvková organizace
- Pečovatelská služba Napajedla, příspěvková organizace

2.3.1 Společnosti města

- NTV cable s.r.o.,
- NBTH, s.r.o.,
- Technická správa města, s.r.o. (22).

2.4 Současná podoba směrnice

Současnou směrnicí schválila rada města Napajedla v souladu s ustanovením § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Směrnice se řídí následujícími předpisy:

- Zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb., v platném znění,
- Vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky,
- Českým účetním standardem pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb. (24).

Pro porozumění směrnice tedy potřebujeme tyto předpisy, bez kterých je směrnice těžce pochopitelná.

2.4.1 Účetní program

Město účtuje v programu Helios Fenix od společnosti Asseco solutions, a.s., která je největším producentem podnikových informačních systémů v České republice a na Slovensku. Program je určen rozpočtovým a příspěvkovým organizacím ve sféře veřejné správy a je v něm obsažen rozsáhlý počet modulů, které jsou vzájemně integrované. Díky tomuto programu je možné se spojit s ostatními specializovanými systémy, které instituce veřejné správy využívají (24, 25).

2.4.2 Účetní knihy

Město Napajedla má následující účetní knihy:

- KDF – kniha došlých faktur,
- KVF – kniha vydaných faktur,
- Pokladna – každá pokladna samostatně,

- Banka – každý bankovní účet samostatně,
- Majetek – evidence majetku,
- Pohledávky a místní poplatky,
- Interní doklady (24).

2.5 Analýza směrnice o dlouhodobém majetku města Napajedla

Během analýzy současné směrnice o dlouhodobém majetku města jsem dodržovala základní náležitosti a pravidla pro sestavení vnitropodnikových směrnic, řídila jsem se právní legislativou a dostupnými směrnicemi, které souvisí s majetkem jiných obcí. Tyto směrnice jsem následovně přezkoumala a analyzovala se směrnicí města Napajedla o dlouhodobém majetku. Ve směrnici jsem objevila několik nedostatků a na jejich základě navrhuji nové řešení směrnice.

2.5.1 Členění současné směrnice o dlouhodobém majetku

1. Legislativní rámec
2. Závaznost směrnice
3. Předmět úpravy
4. Dlouhodobý nehmotný majetek
5. Odpisování DNM
6. Opravné položky k DNM
7. Dlouhodobý hmotný majetek
8. Technické zhodnocení
9. Odpisování DHM
10. Opravné položky k DHM
11. Oceňování
12. Ocenění majetku určeného k prodeji reálnou hodnotou
13. Soubory majetku
14. Dlouhodobý finanční majetek

15. Opravné položky a DFM
16. Ocenění majetku reálnou hodnotou
17. Závěrečná ustanovení (24)

2.5.2 Nedostatky směrnice

Provedla jsem analýzu současné směrnice města Napajedla, během které jsem dodržovala základní náležitosti a pravidla pro sestavení vnitropodnikových směrnic, právní legislativu (zákon o účetnictví, ČÚS, vyhlášku č. 410/2009 Sb.), současnou směrnicí jsem porovnávala se směrnicemi jiných obcí a přišla jsem na následující nedostatky a věci, které ve směrnici chybí. Směrnicí jsem srovnávala s dostupnými směrnicemi obcí na internetu, např. s obcí Máslovice, Chaloupky a Kozlov. Také jsem se držela vzoru směrnice o dlouhodobém majetku, který je volně ke stažení na stránkách Zlínského kraje.

Ve směrnici není uvedeno následující:

Kdo směrnici zpracoval, pravidelně ji aktualizuje a je za ní zodpovědný a jeho podpis, celkový počet vydaných exemplářů

Rozdělovník, ve kterém je obsažen seznam pracovníků, kteří se směrnicí řídí, byli se směrnicí seznámeni a je uveden den a podpis těchto pracovníků.

Cíl směrnice, kterým je vedení účetnictví v souladu se zákonem o účetnictví č. 563/1991 a zároveň v souladu s vyhláškou č. 410/2009 Sb., která se týká účtování o dlouhodobém majetku, takovým způsobem, u kterého bude účetní závěrka podávat pravdivý a poctivý obraz o účetnictví a o finanční situaci účetní jednotky.

Uvedení majetku do užívání, ve kterém je uvedeno, že se majetek do užívání uvádí pomocí sepsaného protokolu o užívání dlouhodobého majetku, který musí splnit všechny náležitosti účetního dokladu a povinně se v něm uvádí předávající a přebírající osoba. Po vyplnění tohoto protokolu se vytváří majetková karta.

Postupy účtování jednotlivých operací u dlouhodobého majetku a u technického zhodnocení podle ČÚS č. 710 mezi které patří účetní případy pořízení majetku (tj. pořízení, aktivace a uvedení do užívání), technické zhodnocení majetku, účtování o drobném dlouhodobém majetku, vyřazení majetku a opravných položkách, podle ČÚS č. 706.

Kategorizace majetku, způsoby ocenění, údržba a opravy majetku, účetní program, podrozvahové a analytické účty. Směrnice mi také přijde nepřehledná a může být u většiny uživatelů složitě se v ní orientovat.

Proto vlastní navrhovanou směrnicí doplním o záhlaví, ve kterém chybí, kdo směrnicí zpracoval. Dále doplním tzv. rozdělovník, který by měl obsahovat seznam pracovníků, kteří se směrnicí řídí a seznámili se s ní a některé zákony a vyhlášky, podle platné legislativy, které s danou problematikou souvisí.

Ve směrnici doplním cíl směrnice, ve kterém má být odůvodnění dané směrnice, popis uvedení majetku do užívání, kategorizace majetku, způsoby ocenění majetku, pojmy údržba a opravy majetku, podrozvahové a analytické účty, účetní program, ve kterém účetní jednotka pracuje a postupy účtování jednotlivých operací u dlouhodobého majetku a jeho technického zhodnocení.

V návrhu směrnice se soustředím také na členění a vymezení způsobu pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku, tvorbu a zrušení opravných položek. Ve směrnici není uvedeno, jaké jsou důvody vyřazení majetku a co se zahrnuje do pořizovací ceny majetku.

Ve směrnici města také není znázorněno účtování některých účetních případů, proto je ve směrnici konkrétně popíšu. Na konci směrnice v závěrečném ustanovení bude uvedeno, kdo podává návrh nebo aktualizuje tuto směrnici a je za ní zodpovědný.

3 VLASTNÍ NÁVRH NOVÉ SMĚRNICE MĚSTA

Tato část bakalářské práce obsahuje návrh na zlepšení současné směrnice, který by mohl sloužit k zlepšení orientování a ke zlepšení činnosti účetní jednotky. Návrh vychází z analýzy současné směrnice. Celý vlastní návrh nové směrnice města je součástí přílohy bakalářské práce.

3.1 Právní legislativa potřebná k vytvoření nové směrnice

- Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., v platném znění,
- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- Český účetní standard pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb.,
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích,
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

3.2 Základní osnova nové směrnice

Pro vylepšení směrnice navrhuji tuto osnovu:

1. Úvodní ustanovení

- Legislativní rámec
- Cíl směrnice
- Předmět směrnice
- Závaznost směrnice

2. Základní definice a vymezení

- Dlouhodobého majetku (DM)
- Dlouhodobého nehmotného majetku (DNM)
- Drobného dlouhodobého nehmotného majetku (DDNM)
- Technické zhodnocení u DNM

- Dlouhodobého hmotného majetku (DHM)
- Drobného dlouhodobého hmotného majetku (DDHM)
- Technické zhodnocení u DHM
- Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
- Dlouhodobého finančního majetku (DFM)

3. Pořízení dlouhodobého majetku

- Způsoby pořízení a nabytí dlouhodobého majetku
- Kategorizace majetku

4. Ocenění dlouhodobého majetku

- Způsoby ocenění majetku
- Oceňovaný majetek
- Specifika ocenění majetku
- Technické zhodnocení
- Rekonstrukce a modernizace
- Ocenění reálnou hodnotou

5. Opravy a udržování dlouhodobého majetku

- Opravy majetku
- Údržba majetku

6. Odpisování DM

7. Opravné položky

8. Evidence majetku

9. Vyřazení dlouhodobého majetku

10. Účtování o dlouhodobém majetku

11. Závěrečná ustanovení

3.3 Úvodní ustanovení

3.3.1 Legislativní rámec

V této části by měly být obsaženy všechny zákony a zákonné normy, kterými bude směrnice regulována. Předpisy, kterými se tato problematika řídí, jsou: Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., v platném znění, Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, Český účetní standard pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

3.3.2 Cíl směrnice

V této části by měl být určen a uveden cíl dané směrnice, tedy odůvodnění dané směrnice. Cílem směrnice o dlouhodobém majetku je vedení účetnictví v souladu se zákonem o účetnictví č. 563/1991 a zároveň v souladu s vyhláškou č. 410/2009 Sb., která se týká účtování o dlouhodobém majetku, takovým způsobem, u kterého bude účetní závěrka podávat pravdivý a poctivý obraz o účetnictví a o finanční situaci účetní jednotky.

3.3.3 Předmět směrnice

Předmět směrnice je důležitý pro přehledné vyhledávání v interní směrnici, nelze jej vynechat. V situaci, kdy si není zaměstnanec jistý, kde daný problém najde, mu poslouží předmět směrnice, ve kterém by měly být sepsány hlavní body jednotlivých směrnic. Tato směrnice řeší dlouhodobý majetek, jeho pořízení, oceňování, údržbu a opravy, opravné položky, uvedení do užívání, vyřazení, účtování a evidenci majetku na podrozvahových a analytických účtech.

3.3.4 Závaznost směrnice

V závaznosti směrnice je určeno na co se vztahuje konkrétní směrnice. Směrnice o dlouhodobém majetku se vztahuje na účetní jednotku, kterou je město Napajedla. Taktéž se vztahuje na majetek města, který je poskytnut jinému subjektu k pronájmu nebo k bezplatné výpůjčce.

3.4 Základní definice a vymezení dlouhodobého majetku

V této části směrnice je definován dlouhodobý nehmotný majetek (účty, které sem patří a co není považováno za DNM), dlouhodobý hmotný majetek, drobný DNM a DHM (jaký majetek sem patří, ocenění a doba použitelnosti), technické zhodnocení DNM a DHM, dlouhodobý finanční majetek, samostatné movité věci a soubory movitých věcí.

3.4.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Definice DNM vyplývá z § 11 vyhlášky č. 410/2009 Sb. Mezi dlouhodobý nehmotný majetek se řadí takový majetek, jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok a jeho cena je vyšší než 60 000 Kč.

Patří sem účet 013 – software, výsledky výzkumu, databáze, ocenitelná práva a účet 019 – ostatní dlouhodobý nehmotný majetek, jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok bez ohledu na výši ocenění. Do dlouhodobého nehmotného majetku se řadí i technické zhodnocení DNM, kterého ocenění převyšuje 60 000 Kč v jednom účetním období (5, 24).

Za dlouhodobý nehmotný majetek **nejsou** považovány:

- znalecké posudky,
- průzkumy trhu,
- plány rozvoje,
- návrhy propagačních a reklamních akcí,
- certifikace systému jakosti,
- software pro řízení technologií nebo zařízení, které bez tohoto softwaru nemohou fungovat (5).

3.4.2 Drobný dlouhodobý nehmotný majetek

Za drobný dlouhodobý nehmotný majetek jsou pokládány výsledky výzkumu a vývoje, software, databáze, atd. Doba použitelnosti majetku je delší než 1 rok a jeho ocenění je částka vyšší než 7 000 Kč. Nesmí překročit částku 60 000 Kč (5).

3.4.3 Technické zhodnocení DNM

Za dlouhodobý nehmotný majetek se považuje i technické zhodnocení, kterého ocenění převyšuje částku 60 000 Kč za jedno účetní období (24).

3.4.4 Dlouhodobý hmotný majetek

Definice dlouhodobého hmotného majetku vyplývá z § 14 vyhlášky č. 410/2009 Sb. Dlouhodobým hmotným majetkem je majetek, kterého doba použitelnosti je delší než 1 rok a jeho ocenění je vyšší než 40 000 Kč (5).

Patří sem:

- pozemky na účtu 031 a to bez ohledu na výši ocenění, pokud nejsou zbožím,
- kulturní předměty na účtu 032 bez ohledu na výši ocenění,
- stavby na účtu 021 bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti,
- ostatní dlouhodobý majetek na účtu 029 bez ohledu výše ocenění a dobou použitelnosti delší než 1 rok,
- v operativní evidenci v podrozvaze na účtu 902 hmotný majetek s dobou použitelnosti delší než 1 rok a menší pořizovací cenou než jsou 3 000 Kč, kterého obvyklá cena se pohybuje nad 500 Kč. Patří sem nářadí, nástroje, kancelářská technika, nábytek, předměty na výzdobu interiéru atd. (24).

3.4.5 Drobný dlouhodobý hmotný majetek

Drobným dlouhodobým hmotným majetkem rozumíme movité věci a soubory, které jsou charakterizovány samostatným technicko – ekonomickým určením, jejichž doba použitelnosti je delší než 1 rok a ocenění jedné položky je částkou 3 000 Kč a vyšší, nesmí přesáhnout částku 40 000 Kč. Účetní jednotka si může spodní hranici upravit (5).

3.4.6 Technické zhodnocení DHM

Za dlouhodobý hmotný majetek je považováno i technické zhodnocení, které odpovídá § 33 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Za technické zhodnocení jsou brány výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku, které převýšily 40 000 Kč za kalendářní rok (24).

3.4.7 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí

Patří sem samostatné movité věci a soubory movitých věcí, které mají dobu použitelnosti delší než 1 rok a ocenění převyšuje částku 40 000 Kč. Toto ocenění se stanovuje z vyhlášky č. 410/2009 Sb., § 71. Tyto samostatné movité věci a soubory movitých věcí jsou charakterizovány samostatným technicko – ekonomickým určením.

Soubor movitých věcí s oceněním vyšším než 40 000 Kč eviduje účetní jednotka na účtu 022, v případě splnění jedné z následujících podmínek:

- a) alespoň jeden funkční předmět dosahuje vyššího ocenění než 40 000 Kč,
- b) vytvořením souboru vzniká přidaná hodnota (soubor dosahuje vyššího majetkového prospěchu, než prostý součet jednotlivých částí souboru).

Pokud soubory movitých věcí v pořizovací hodnotě jednotlivých částí souboru od 3 000 Kč do 40 000 Kč nesplňují ani jednu podmínku evidují se na účtu 028 (24).

3.4.8 Dlouhodobý finanční majetek

Do dlouhodobého finančního majetku patří cenné papíry a podíly, které jsou v držení účetní jednotky déle než 1 rok. Definice dlouhodobého finančního majetku je stanovena v § 17, vyhlášky č. 410/2009 Sb.

Řadíme sem účty:

- 061 – majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem,
- 066 – půjčky osobám ve skupině,
- 067 – jiné dlouhodobé půjčky,
- 068 – termínované vklady,
- 069 – ostatní dlouhodobý finanční majetek (5).

U pořízení majetkových podílů, členských podílů v družstvech a akcií jsou okamžikem uskutečnění případů následující příklady:

- upsání základního vkladu nebo navýšení základního kapitálu – datum zakladatelské nebo společenské smlouvy,
- předání peněžního vkladu, vložení majetku a podání návrhu na vklad,

- datum vzniku společnosti dle výpisu z OR – zařazení majetku do užívání.

3.5 Pořízení dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek můžeme pořídit následujícími způsoby:

- koupí,
- bezúplatným nabytím,
- vlastní činností,
- odkoupením nebo bezplatným převzetím po ukončení finančního leasingu,
- bezúplatným převodem od vybrané účetní jednotky.

Okamžikem zahájení pořizování dlouhodobého majetku je:

- u dlouhodobého majetku, který je pořízen z vlastních zdrojů – rozhodnutí oprávněného orgánu o pořízení DM, v případě, že není konkrétní usnesení, vychází se z data schválení rozpočtu nebo rozpočtového opatření, které obsahuje výdaj na pořízení příslušného DM.
- u dlouhodobého majetku pořízeného ve spolufinancování SR, SF nebo EU nebo jiného orgánu veřejné moci – schválení záměru pořízení dlouhodobého majetku oprávněným orgánem obce. Případně schválení zpracování podkladů pro podání žádosti o dotaci na pořízení dlouhodobého majetku oprávněným orgánem obce (24).

3.6 Kategorizace dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek města je zařazen pomocí kategorizace dlouhodobého majetku vycházející z klasifikace produkce CZ-CPA a Klasifikace stavebních děl CZ-CC do účetních odpisových skupin podle ČÚS pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů a změn uvedeného standardu. Toto zařazení se netýká dlouhodobého nehmotného majetku (24).

3.7 Oceňování dlouhodobého majetku

Oceňování dlouhodobého majetku vychází z § 24 a § 27 zákona o účetnictví, § 55 vyhlášky a ČÚS 410.

U majetku má účetní jednotka povinnost majetek ocenit k okamžiku uskutečnění účetního případu a ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, u něhož se sestavuje účetní závěrka. Ocenění majetku účetní jednotka zaznamená v účetních knihách.

3.7.1 Způsoby ocenění majetku

- **Pořizovací cenou**

Pořizovací cenou se rozumí cena, za kterou byl majetek pořízen + související náklady (bez ohledu na výši jednotlivých nákladů).

- **Vlastními náklady**

Vlastními náklady jsou (u hmotného majetku kromě zásob a nehmotného majetku kromě pohledávek vytvořeného vlastní činností) přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost a nepřímé náklady, které se vztahují k výrobě nebo jiné činnosti vymezené v souladu s účetními metodami.

- **Reprodukční pořizovací cenou**

Reprodukční pořizovací cenou, se rozumí cena, za kterou byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje.

3.7.2 Oceňovaný majetek

- Majetek pořízený koupí se oceňuje pořizovací cenou.
- Majetek pořízený koupí - investiční výstavbou se oceňuje pořizovací cenou + vlastními náklady.
- Majetek pořízený vlastní činností se oceňuje vlastními náklady.
- Majetek pořízený bezúplatným převodem, darováním nebo vícenález se oceňuje reprodukční pořizovací cenou (v případě převodu od vybrané účetní jednotky evidovanou cenou u převodce).
- Majetek pořízený bezúplatným převodem nebo darováním od vybrané účetní jednotky se oceňuje evidovanou cenou u převodce (zůstává stejné ocenění jako u převodce).
- Majetek pořízený převodem podle zvláštních předpisů se oceňuje reprodukční pořizovací cenou.

- Majetek pořízený jako vícenález – kulturní památky, sbírky muzejní povahy, předměty kulturní hodnoty a církevní stavby, pokud není známa jejich pořizovací cena, se oceňují ve výši 1 Kč.
- Majetek, který je pořízený v případech bezúplatného nabytí s výjimkou peněžních prostředků a cenin nebo majetek v případech, kdy vlastní náklady na jeho vytvoření vlastní činností nelze zjistit a ostatní majetek, který není uveden v písmenu a) až k) § 25 zákona o účetnictví se oceňuje reprodukční pořizovací cenou (24).

Zařazení účetních případů jako součást ocenění dlouhodobého majetku

- Úroky z dlouhodobých úvěrů do doby zařazení majetku do užívání jsou zařazeny rozhodnutím účetní jednotky jako provozní náklad, pokud poskytovatel dotace nerozhodne jinak.
- Zpracování podkladů pro žádost o dotaci je zařazeno jako součást ocenění ve smyslu nákladů na zajištění financování nebo dle podmínek poskytovatele dotace.
- Zařízení a předměty vyjmenované v pokynu D300 jako nedílná součást staveb jsou zařazeny jako součást ocenění domů, budov a staveb s výjimkou vestavného nábytku, rolet, žaluzií a markýz (24).

3.7.3 Specifika ocenění řešená ve vyhlášce č. 410/2009 Sb.

Součástí ocenění DNM, DHM a TZ s přihlédnutím na povahu pořizovaného majetku a způsobu pořízení jsou zejména tyto náklady:

- na přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku, primárně odměny za poradenské služby a zprostředkování, platby za poskytnuté záruky, správní poplatky, expertízy,
- odvody za dočasné nebo trvalé odnětí zemědělské půdy a také poplatky za dočasné nebo trvalé odnětí lesní půdy, clo, dopravné, montáž a umělecká díla tvořící součást stavby,
- průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce včetně řešení a rozpočtů, odlesnění, terénní úpravy, zařízení staveniště,
- licence, patenty a ostatní práva využitá při pořízení majetku,

- vyřazení stávajících staveb nebo jejich částí kvůli nové výstavbě (zůstatkové ceny těchto vyřazených staveb nebo jejich částí a náklady na vyřazení tvoří součást nákladů na novou výstavbu,
- náhrady na omezení vlastnických práv, náhrady majetkové újmy vlastníkovi nebo nájemci nemovité věci nebo náhrady za omezení v obvyklém užívání, náhrady za pokácený porost související s výstavbou,
- úhrady podílu:
 - na oprávněných nákladech provozovatele přenosové soustavy,
 - na oprávněných nákladech příslušného provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením a zajištěním požadovaného příkonu,
 - na účelně vynaložených nákladech provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením a zajištěním požadované dodávky plynu,
 - na účelně vynaložených nákladech dodavatele spojených s připojením a zajištěním dodávky tepelné energie (5).

Např. ocenění jednotlivého dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se zvyšuje o technické zhodnocení, které účtuje a odepisuje oprávněná účetní jednotka. U finančního leasingu je pořizovací cena majetku převzatého uživatelem do vlastnictví zvýšena o technické zhodnocení odpisované uživatelem během užívání a pokračuje se v odpisování z této navýšené pořizovací ceny (5).

Do součástí ocenění DNM, DHM a technického zhodnocení **nepatří**:

- opravy a údržba,
- kurzové rozdíly,
- náklady nájemce nebo pachtýře na uvedení majetku do původního stavu,
- úroky z prodlení,
- smluvní pokuty a sankce ze smluvních vztahů,
- nájemné za stavební pozemek, na kterém probíhá výstavba,
- náklady na biologickou rekultivaci,

- náklady na vybavení pořizovaného majetku zásobami,
- náklady související s přípravou a zabezpečením dlouhodobého majetku vzniklé po uvedení majetku do užívání (5).

3.7.4 Zvýšení ocenění o technické zhodnocení

Technickým zhodnocením rozumíme výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku (5).

U jednotlivého dlouhodobého nehmotného majetku se ocenění zvýší o technické zhodnocení, jestliže náklady na něj v úhrnu převyší částku 60 000 Kč za účetní období a technické zhodnocení je ve stejném období uvedeno do užívání (24).

U jednotlivého dlouhodobého hmotného majetku odpisovaného se ocenění navýší o technické zhodnocení, jestliže náklady na něj v úhrnu převyší částku 40 000 Kč za účetní období a technické zhodnocení je ve stejném období uvedeno do užívání (24).

3.7.5 Rekonstrukce a modernizace

Rekonstrukce a modernizace se řídí § 33 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Modernizací se tímto zákonem rozumí rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku.

Rekonstrukcí se tímto zákonem rozumí zásahy do majetku, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů (31).

3.7.6 Ocenění reálnou hodnotou

Reálná hodnota slouží k ocenění cenných papírů, které nejsou drženy do splatnosti, cenných papírů emitovaných účetní jednotkou, dluhopisů neurčených k obchodování, cenných papírů představujících účast ovládané osoby nebo osoby pod podstatným vlivem, derivátů. Dále majetku, kterému se ocenění reálnou hodnotou ukládá zvláštním právním předpisem a majetku určenému k prodeji.

Účetní jednotka se rozhodla, že majetkové podíly, které představují rozhodující nebo podstatný vliv, nebude přeceňovat ekvivalencí (hodnota vlastních zdrojů společnosti x majetkový podíl).

U menšího majetkového podílu pořízeného za účelem držení postupuje účetní jednotka podle § 27, zákona o účetnictví. Reálnou hodnotu u těchto menšinových majetkových podílů nelze zpravidla objektivně zjistit (4).

3.8 Údržba a opravy dlouhodobého majetku

Podle § 55 vyhlášky č. 410/2009 Sb. jsou popsány údržba a opravy takto:

- **Opravou** se rozumí odstranění účinků částečného fyzického opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu. Tímto provozuschopným stavem se rozumí provedení opravy i s použitím jiných než původních materiálů, součástí, dílů nebo technologií, avšak za předpokladu, že nedojde k technickému zhodnocení.
- **Údržba** je soustavná činnost, která zpomaluje fyzické opotřebení, předchází poruchám a odstraňuje drobnější závady.

Za generální opravu se považuje oprava, jejíž náklady na opravu přesáhnou 80 % z prvotní pořizovací ceny majetku. Jde o celkovou obnovu dlouhodobého majetku (5).

3.9 Odpisování majetku

Dlouhodobý majetek nebo jeho části je odepisován postupně v průběhu používání, vyplývá to z ocenění stanoveného na základě § 26 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Odpisem je částka, která vyjadřuje opotřebení majetku za určité období. Účetní jednotka účtuje odpisy na základě odpisového plánu. Odpisování majetku vychází z § 28 zákona o účetnictví.

K odpisování majetku potřebuje každá účetní jednotka znát datum zařazení do užívání a pořizovací cenu, datum zařazení technického zhodnocení do užívání a navýšenou pořizovací cenu a dobu použitelnosti.

U dlouhodobého nehmotného majetku je proučtování odpisů stanoveno na čtvrtletní. Odepisován bude majetek účtovaný na účtech 013 a 019, případně další. U dlouhodobého nehmotného majetku je stanoven způsob rovnoměrného odpisování podle odpisového plánu na základě individuální životnosti u jednotlivého DNM. Doba životnosti majetku stanovuje odbor finanční na základě podkladů od útvarů, které nehmotný majetek využívají nebo zajišťují jeho funkčnost.

DNM nepodléhá kategorizaci majetku podle vyhlášky č. 410/2009 Sb.

U dlouhodobého hmotného majetku je frekvence účtování odpisů nastavena na čtvrtletní. Odepisuje se majetek na účtech 021 (pokud není oceněný 1 Kč), 022 a 029. Způsob odpisování je rovnoměrné odpisování. Dobu životnosti majetku stanovuje odbor finanční na základě podkladů od útvarů, které nehmotný majetek využívají nebo zajišťují jeho funkčnost (24).

Účetní jednotky **neodepisují** následující:

- pozemky,
- umělecká díla,
- dlouhodobý majetek, který se oceňuje reálnou cenou podle § 27,
- DHM nebo DNM v pronájmu nebo ve výpůjčce,
- finanční majetek,
- nedokončený DHM a DNM,
- technické zhodnocení, které není uvedeno do stavu způsobilému k užívání.

Odpisy dlouhodobého majetku jsou samostatně vypracovány v odpisovém plánu.

3.10 Opravné položky

Opravné položky jsou vytvářeny při inventarizaci na základě zjištění a vyjadřují přechodné snížení hodnoty majetku. Tyto položky vycházejí primárně z Českých účetních standardů č. 706. V rozvaze se vykazují ve sloupci „Korekce“. Vyjadřují dočasné snížení hodnoty majetku v účetnictví. Jejich tvorba vyplývá ze zásady opatrnosti.

Opravné položky u **dlouhodobého nehmotného majetku** se tvoří v případě morálního zastarání tohoto majetku, kdy je zůstatková cena vyšší než odpovídá skutečné hodnotě majetku a tento rozdíl je vyšší než 10 % hodnoty majetku. Podnět k tvorbě nebo rozpuštění opravné položky dává inventarizační komise, o výši opravné položky rozhoduje hlavní inventarizační komise.

Opravné položky k **dlouhodobému hmotnému majetku** tvoří účetní jednotka v případě, že zůstatková cena je vyšší než odpovídá skutečné hodnotě majetku a tento rozdíl je vyšší než 10 % majetku. U ostatních případů se bude vycházet z odhadu skutečné hodnoty

majetku při prováděných inventurních činnostech. Podnět k tvorbě nebo rozpuštění opravné položky dává inventarizační komise, o výši opravné položky rozhoduje ústřední inventarizační komise (24).

V případě nepřecenění dlouhodobého **finančního majetku** reálnou hodnotou se budou tvořit opravné položky tímto způsobem:

- opravné položky k DFM na účtech 061 a 062 se vytvoří ve výši rozdílu, který je: pořizovací cena DFM – (vlastní zdroje společnosti x majetkový podíl) = výše opravné položky. Při tvoření OP bude účetní jednotka přihlížet i k údajům uvedeným v příloze účetní závěrky společnosti, především k událostem po datu závěrky a k případným vykázaným rizikům,
- opravné položky k DFM na účtech 061, 062 a 069 v plné výši rozvahové hodnoty se vytvoří pro společnosti v insolvenčním řízení,
- OP k půjčkám na účtech 067 se budou tvořit v režimu: 10 % hodnoty sjednané splátky půjčky za každých 90 dní po splatnosti, ve výši 100 % pokud je dlužník v insolvenčním řízení (24).

Opravné položky k DFM se vytváří k rozvahovému dni.

3.10.1 Účtování o opravných položkách

Tabulka 2: Účtování o opravných položkách

Účetní případ	Má dáti	Dal
Tvorba nebo zvýšení opravné položky	účet 556	syntetický účet z účtové skupiny 14 - 19
Snížení nebo zrušení opravné položky	syntetický účet z účtové skupiny 14 - 19	účet 556

(Zdroj: Český účetní standard pro vybrané účetní jednotky č. 706)

3.11 Evidence majetku na analytických a podrozvahových účtech

V rámci syntetických účtů vytváří účetní jednotka analytické účty. Při tvorbě těchto účtů bere účetní jednotka v úvahu jednotlivá hlediska, jestliže nejsou přímo syntetickými účty směrné účtové osnovy. Účetní jednotka má ze zhruba 50 % stanovené analytické účty a zbylé účty si stanovuje sama (24).

Povinnost účtování na podrozvahových účtech stanoví pro vybrané účetní jednotky vyhláška č. 410/2009 Sb. a ČÚS č. 710. Tyto účty vychází z aktuální účtové osnovy pro rok 2020.

Podrozvahové účty související s majetkem:

- 901 – Jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek,
Řadí se sem majetek, který nespĺňuje hranici ocenění DDNM,
- 902 – Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek,
Řadí se sem majetek, který nespĺňuje hranici ocenění DDHM,
- 909 – Ostatní majetek,
- 921 – Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou,
- 922 – Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou,
- 923 – Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce,
- 924 – Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce,
- 925 – Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů,
- 926 – Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů,
- 931 – Krátkodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku,
- 932 – Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku,
- 965 – Krátkodobé podmíněné závazky z užívání cizího majetku smlouvou o výpůjčce,

- 966 – Dlouhodobé podmíněné závazky z užívání cizího majetku smlouvou o výpůjčce,
- 967 – Krátkodobé podmíněné závazky z užívání cizího majetku z jiných důvodů,
- 968 – Dlouhodobé podmíněné závazky z užívání cizího majetku z jiných důvodů,
- 971 – Krátkodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku,
- 972 – Dlouhodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku (24).

3.12 Vyřazení dlouhodobého majetku

Pro vyřazení dlouhodobého majetku existují následující způsoby:

- vyřazení likvidací,
- vyřazení majetku prodejem,
- bezúplatným převodem,
- vyřazení v důsledku škody nebo manka,
- převodem podle zvláštních právních předpisů,
- vkladem do jiné společnosti.

U vyřazení majetku v důsledku manka nebo škody se posuzují nároky na náhradu škody a manka podle občanského zákoníku atd., toto posouzení ale nemá vliv na vyřazení majetku.

Definice manka = mankem se rozumí inventarizační rozdíl mezi skutečným stavem majetku a stavem účetním.

Definice škody = škodou se rozumí fyzické znehodnocení majetku, které znamená neodstranitelné poškození nebo zničení.

Opotřebením majetku může vzniknout dvěma způsoby:

- **fyzickým opotřebením** = důsledkem používání
- **morálním opotřebením** = technická zastaralost majetku.

Opotřebený majetek se vyřadí ke dni ukončení své funkčnosti nebo ke dni, ve kterém se tato skutečnost zjistila na základě inventárního soupisu.

K vyřazení majetku dochází buď ke dni, kdy byla podepsána smlouva nebo ke dni kdy byl majetek opravdu předán, u nemovitých věcí je den uskutečnění účetního případu den, kdy dojde k doručení návrhu na vklad katastrálnímu úřadu.

U ocenění majetku určeného k prodeji reálnou hodnotou volí účetní jednotka princip opatrnosti a postupuje podle § 27 zákona o účetnictví, v případě, že nelze objektivně určit reálnou hodnotu.

3.13 Postup účtování o dlouhodobém majetku

Postup účtování se řídí ČÚS č. 710 a ČÚS č. 709.

Město Napajedla vede účetnictví v programu Helios Fenix od společnosti Asseco solutions, a.s., který využívají instituce veřejné zprávy. V tomto systému je už předem zahrnuta řada typických účetních vět pro rozpočtové a příspěvkové organizace. Společnost Asseco solutions působí v České a Slovenské republice jako největší producent podnikových informačních systémů. Nemám v úmyslu navrhovat jiný účetní program (25).

INVENTÁRNÍ KARTA dlouhodobého majetku		IK DLM
IČO: 00284220		Období: 04/2020
Město Napajedla		
Skup./Podskup.:	21 / 430 Inv. číslo : 158	Předmět souboru: 0
Typ daň. odp.:	3 - neodepisuje se	Odpis. skup.: 0 SKP : 0
Typ uř. odp.:	2 - rovnoměrný	Kategorizace: 6 CZ-CPA : 0
% zbytl. hodnoty:	0,00 %	Odp. sazba : 2,70 % CZ-CC : 211211
Zbyt. hodnota:	0,00	Doba odpisu : 444
Datum zařazení:	25.8.2004	
Název: MK Malina III.		
Cena pořizovací :	2 786 371,40	Rok pořízení:
vstupní daňová :	2 786 371,40	Dat. záruky :
Oprávk. daňové :	0,00	Rok výroby :
Roční odpis daňový :	0,00	Dat. záruky :
Zůstatková cena daň. :	2 786 371,40	Číslo zápisu:
Oprávk. účetní :	1 092 024,00	Příjmový doklad:
Měsíční odpis účetní :	6 276,00	Pohyb : 0 - - Bez pohybu -
Zůstatková cena úř. :	1 688 071,40	Faktura : 0 - - Neznámá osoba ! -
Ocenění :		Odp. osoba : 0 - - neurčeno
		Místnost : 0 - - neurčeno
		Středisko : 1 - Budovy a stavby
		Zakázka : 0 - -
Technické parametry:		Typ :
Délka (cm) :		Vyr. číslo :
Šířka (cm) :		Dodavatel :
Výška (cm) :		Výrobce :
Hmotnost (kg) :		Země původu:
Přikon (W) :		Tech. znak :
Technický stav		Způsob využití
Poznámka :		
Popis :		

Původní cena: 17440.00		
Zvýšení : 8252231.50		
Snižování : 7272.10		
Dat. pořízení: 25/08/2004		
Druh majetku: X		
Katastr. úz.: 701572		
Obec : 585513		
Část obce : 412171		
Číslo domu : 2130		
Rok 2004		
30/4/04	320388	techn.pomoc Komunikace Malina III. 6.000.-Kč
7/5/04	320392	uveř.informací Malina III. 1.900.-Kč
13/5/04	320398	zprac.agendy Malina III.-Realka 3.990.-Kč
17/6/04	200940	storno výše uvedené faktury - 3.990.-Kč
28/5/04	320459	zprac.agendy Malina III. 9.540.-Kč
Rok 2005		
20/9/05	320674	stavební práce kanalizace Malina III. 636.766,-Kč
16/9/05	320680	vytýčení nanal.šachet 17.588,-Kč
26/10/05	201575	připojení rezerv.příkoku E-ON 160.000,-Kč
13/10/05	320699	vytýčení hranic pozemků RD 38.600,50,-Kč
10/10/05	320728	vytýčení vodov. a plyn. RD Malina 4.998,-Kč
20/10/05	320759	vytýčení sítí-stavba Malina 1.142,-Kč
5/12/05	320852	stavební práce 772.042,-Kč
8/12/05	320952	přeložka vodovodu 12.514,-Kč
22/12/05	320963	stavební práce 1.330.095,-Kč
8/12/05	320965	přeložka telef. kabelů 4.618,40,-Kč
15/12/05	320982	přeložení telef.kabelů 2.102,-Kč
21/12/05	321004	stavební práce 768.192,-Kč
21/12/05	321014	odvodňovací vpust' 49.445,-Kč
21/12/05	321015	přeložky inženýrských sítí 46.612,-Kč
28/12/05	321051	inženýrské sítě 1.039.720,-Kč
HELIOS Fenix, Majetek Stránka: 1 / 4 Datum tisku: 7.5.2020 14:14:37		

Obrázek 3: Inventární karta DM v programu HELIOS Fenix

(Zdroj: Městský úřad Napajedla)

3.13.1 Účtování o dlouhodobém nehmotném majetku

Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku

Tabulka 3: Účtování o pořízení DNM

Účetní případ	Má dáti	Dal
Pořízení majetku včetně jeho nákladů	041	syntetický účet účtové třídy 3, skupiny 45 nebo účet 261
Bezúplatný převod od vybrané účetní jednotky	účtová skupina 01, 03 nebo účet 041	401

Aktivace majetku	041	506
Uvedení majetku do užívání	syntetický účet účetní skupiny 01	041
Zjištění existence majetku, o kterém dosud nebylo účtováno	syntetický účet účetní skupiny 01	401

(zdroj: vlastní zpracování podle ČÚS č. 710)

Technické zhodnocení DNM

Tabulka 4: Účtování o technickém zhodnocení DNM

Účetní případ	Má dáti	Dal
Plnění v průběhu účetního období v souvislosti TZ, jehož jednotlivá ocenění jsou nižší než 60 000 Kč	041	účtová třída 03, účtová skupina 045 nebo účet 261
Plnění v průběhu účetního období v souvislosti TZ, jehož jednotlivá ocenění jsou vyšší než 60 000 Kč	041	účtová třída 03, skupina 045 nebo 261
Plnění v průběhu účetního období nepřekročí částku 60 000 Kč a nemá předpoklad pro splnění podmínek TZ v následujícím období	příslušný syntetický účet nákladů	041
Uvedení TZ do užívání	účtová skupina 01 nebo účet 035	041

(zdroj: vlastní zpracování podle ČÚS č. 710)

Drobný dlouhodobý nehmotný majetek

Tabulka 5: Účtování o DDNM

Účetní případ	Má dáti	Dal
Úplatné pořízení včetně nákladů	018	078
Současné účtování nákladů z tohoto majetku	558	syntetické účty účtové třídy 03, skupiny 045 nebo účtu 261
Bezúplatné nabytí z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu od VÚJ	018	078

Bezúplatné nabytí z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu od subjektu, který není VÚJ	558	649
Zjištění existence majetku, o kterém dosud nebylo účtováno	018	078
Vyřazení majetku včetně titulu bezúplatného převodu nebo přechodu	078	018

(zdroj: vlastní zpracování podle ČÚS č. 710)

Vyřazení DNM

Tabulka 6: Účtování o vyřazení DNM

Účetní případ	Má dáti	Dal
Bezúplatný převod subjektu, který není VÚJ	543	účtová skupina 07 nebo účet 041
Vyřazení z důvodu likvidace	551	účtová skupina 07
Vyřazení majetku přeceněného reálnou hodnotou z důvodu prodeje	552	035
Vyřazení majetku z důvodu manka a škody	547	účtová skupina 07 nebo účet 041
Vyřazení majetku bezúplatným předáním VÚJ	401	účtová skupina 01,03 nebo účet 041

(zdroj: vlastní zpracování podle ČÚS č. 710)

3.13.2 Účtování o dlouhodobém hmotném majetku

Pořízení dlouhodobého hmotného majetku

Tabulka 7: Účtování o pořízení DHM

Účetní případ	Má dáti	Dal
Pořízení majetku včetně jeho nákladů	042	Účtová třída 03, účtová skupina 045 nebo účet 261
Aktivace majetku	042	506
Uvedení do užívání	Účtová skupina 02 nebo 03	042
Zjištění existence majetku, o kterém se neúčtovalo	Účtová skupina 02 nebo 03	401
Vyřazení stavby nebo její části v důsledku nové výstavby	042	081
Bezúplatný převod od VÚJ	Účtová skupina 02, 03 nebo účet 042	401

(zdroj: vlastní zpracování podle ČÚS č. 710)

Technické zhodnocení DHM

Tabulka 8: Účtování o technickém zhodnocení DHM

Účetní případ	Má dáti	Dal
Plnění v průběhu účetního období v souvislosti TZ, jehož jednotlivá ocenění jsou nižší než 40 000 Kč	042	účtová třída 03, skupina 045 nebo účet 261
Plnění v průběhu účetního období v souvislosti TZ, jehož jednotlivá ocenění jsou vyšší než 40 000 Kč	042	účtová třída 03, skupina 045 nebo účet 261
Plnění v průběhu účetního období nepřekročí částku 40 000 Kč a nemá předpoklad pro splnění podmínek TZ v následujícím období	Příslušný syntetický účet nákladů	042
Uvedení TZ do užívání	účtová skupina 02 nebo účet 036	042

(zdroj: vlastní zpracování podle ČÚS č. 710)

Drobný dlouhodobý hmotný majetek

Tabulka 9: Účtování o DDHM

Účetní případ	Má dáti	Dal
Úplatné pořízení včetně nákladů	028	088
Současné účtování nákladů z tohoto majetku	558	syntetické účty účtové třídy 03, skupiny 045 nebo účtu 261
Bezúplatné nabytí z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu od VÚJ	028	088
Bezúplatné nabytí z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu od subjektu, který není VÚJ	558	649
Zjištění existence majetku, o kterém dosud nebylo účtováno	028	088
Vyřazení majetku včetně titulu bezúplatného převodu nebo přechodu	088	028

(zdroj: vlastní zpracování podle ČÚS č. 710)

Vyřazení DHM

Tabulka 10: Účtování o vyřazení DHM

Účetní případ	Má dáti	Dal
Bezúplatný převod subjektu, který není VÚJ	543	účtová skupina 03,08 nebo účet 042
Vyřazení z důvodu likvidace	551	účtová skupina 08
Vyřazení majetku přeceněného reálnou hodnotou z důvodu prodeje	553 nebo 554	036
Vyřazení majetku z důvodu manka a škody	547	účtová skupina 03,08 nebo účet 042
Bezúplatným převodem VÚJ	401	účtová skupina 02,03 nebo účet 042

(zdroj: vlastní zpracování podle ČÚS č. 710)

3.14 Závěrečná ustanovení

V závěrečném ustanovení by měly být uvedeny následující body:

- datum nabytí účinnosti směrnice,
- schvalující osoba,
- zodpovědná osoba,
- kdo je povinný řídit se danou směrnicí,
- kdo podává návrh na aktualizaci, doplnění, novelizaci.

3.15 Zhodnocení nového návrhu směrnice o dlouhodobém majetku

Do nově navrhnuté směrnice o dlouhodobém majetku města jsem doplnila následující nedostatky, zjištěné v analytické části bakalářské práce:

- kdo směrnicí zpracoval, pravidelně ji aktualizuje a je za ní zodpovědný, celkový počet vydaných exemplářů směrnice,
- rozdělovník, ve kterém je obsažen seznam pracovníků, kteří se směrnicí řídí, byli se směrnicí seznámeni a je uveden den a podpis těchto pracovníků,
- cíl směrnice, kterým je vedení účetnictví v souladu se zákonem o účetnictví č. 563/1991 a zároveň v souladu s vyhláškou č. 410/2009 Sb., která se týká účtování o dlouhodobém majetku, takovým způsobem, u kterého bude účetní závěrka podávat pravdivý a poctivý obraz o účetnictví a o finanční situaci účetní jednotky,
- uvedení majetku do užívání, ve kterém je uvedeno, že se majetek do užívání uvádí pomocí sepsaného protokolu o užívání dlouhodobého majetku, který musí splnit všechny náležitosti účetního dokladu a povinně se v něm uvádí předávající a přebírající osoba. Po vyplnění tohoto protokolu se vytváří majetková karta,
- postupy účtování jednotlivých operací u dlouhodobého majetku a u technického zhodnocení podle ČÚS č. 710 mezi které patří účetní případy pořízení majetku (tj. pořízení, aktivace a uvedení do užívání), technické zhodnocení majetku,

účtování o drobném dlouhodobém majetku, vyřazení majetku a opravných položkách, podle ČÚS č. 706. Účtování je uvedeno v příloze k směrnici o DM,

- kategorizaci majetku,
- způsoby ocenění dlouhodobého majetku,
- údržbu a opravy majetku,
- účetní program, ve kterém účetní jednotka pracuje,
- podrozvahové a analytické účty, které jsem uvedla v příloze k této směrnici, aby byla směrnice více přehledná a lépe se v ní orientovalo.

Nedostatky, které jsem zjistila v analytické části této bakalářské práce, se mi podařilo do nové směrnice o dlouhodobém majetku zakomponovat. Tato směrnice bude sloužit ke snadnějšímu začlenění nových pracovníků a zjednodušení pracovních postupů. Nová směrnice o dlouhodobém majetku je uvedena v bakalářské práci v části přílohy.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se věnovala tématu Návrh vnitropodnikové směrnice pro vybranou účetní jednotku, pro město Napajedla.

Cílem práce byla úprava současné směrnice a navrhnutí směrnice nové na základě zjištěných nedostatků. Směrnici jsem rozšířila po obsahové i grafické stránce, tato směrnice zefektivní chod úřadu města. Směrnice, kterou město Napajedla má, je vypracovaná na velmi dobré úrovni, nicméně po mém přečtení a prostudování směrnice jsem přišla na pár nejasností a chybějících věcí.

V bakalářské práci jsem navrhla novou směrnici o dlouhodobém majetku města a její grafickou stránku, která je uvedena v příloze. Tuto směrnici jsem si vybrala k úpravě kvůli její důležitosti pro chod účetní jednotky. Mým cílem v bakalářské práci bylo přepracovat současnou směrnici o dlouhodobém majetku města a vytvořit směrnici novou, která bude více přehledná a bude se v ní lépe orientovat.

Vytvořila jsem směrnici, která bude mít opodstatnění a význam pro účetní jednotku. Kvůli pravidelnému aktualizování a novelizování směrnice, jsem při její úpravě vycházela z aktuálních účetních předpisů, platných zákonů a vyhlášek. Samozřejmě jsem vycházela i z potřeb města Napajedla.

Nejprve jsem zanalyzovala a zkoumala aktuální směrnici města, ve které jsem přišla na několik nedostatků. Tuto směrnici jsem se snažila upravit pomocí nastudování teoretických i praktických poznatků a pomocí právní legislativy.

Nový návrh směrnice města Napajedla je doplněn o odkazy a vyhlášky, které přináší lepší orientaci a také lepší dohledání podrobnějších informací. V úvodním ustanovení je směrnice doplněna o pojem cíl směrnice a jeho význam. Ve směrnici jsou nově popsány pojmy údržba a opravy majetku, způsoby vyřazení majetku, způsoby ocenění a jejich popis, uvedení majetku do užívání, kategorizace majetku, postup účtování o dlouhodobém majetku, analytické a podrozvahové účty a je doplněna o účetní program, ve kterém účetní jednotka vede účetnictví.

Dále jsem směrnici doplnila v závěrečných ustanoveních o informace, kdo má povinnost se danou směrnici řídit, kdo je za danou směrnici odpovědný a kdo podává návrh na aktualizaci, novelizaci a doplnění.

V nově vytvořené směrnici města se mi podařilo zakomponovat nedostatky a chybějící informace zjištěné v analytické části., kterými jsou cíl směrnice, upravený předmět směrnice, kdo směrnici zpracoval, pravidelně ji aktualizuje a je za ní zodpovědný, rozdělovník, ve kterém je obsažen seznam pracovníků, kteří se směrnicí řídí, byli se směrnicí seznámeni a je uveden den a podpis těchto pracovníků.

Dále, kdy je majetek uveden do užívání, postupy účtování jednotlivých operací u dlouhodobého majetku, technického zhodnocení a opravných položek podle ČÚS, kategorizaci majetku, způsoby ocenění majetku, údržbu a opravy majetku, přidání účetního programu, ve kterém účetní jednotka pracuje, přidání podrozvahových a analytických účtů.

Nedostatky, které jsem zjistila v analytické části této bakalářské práce, se mi podařilo zakomponovat do nové směrnice o dlouhodobém majetku. Tato směrnice bude sloužit ke snadnějšímu začlenění nových pracovníků a zjednodušení pracovních postupů.

Navrženou a aktualizovanou směrnici jsem připojila k bakalářské práci do části přílohy.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- (1) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ze dne 12. dubna 2000.
- (2) PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.
- (3) Organizační struktura a schéma. *Město Napajedla* [online]. Napajedla: město Napajedla, 2020 [cit. 2020-05-06]. Dostupné z: <https://www.napajedla.cz/urad/organizacni-struktura-a-schema/>
- (4) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ze dne 12. prosince 1991.
- (5) Účetnictví veřejného sektoru: obce, kraje, hl. město Praha, organizační složky státu, příspěvkové organizace, fondy, další vybrané účetní jednotky : změny účetní vyhlášky č. 410/2009 Sb., změny konsolidační vyhlášky státu a vyhlášky o inventarizaci : redakční uzávěrka .. Ostrava: Sagit, 2018-. ÚZ. ISBN 978-80-7488-283-8.
- (6) PUICAN, Liliana. THE IMPORTANCE OF ACCOUNTING IN NATIONAL ECONOMY. *Analele Universității Constantin Brâncuși din Târgu Jiu: Seria Economie* [online]. Academica Brâncuși, 2015, 1(2), 222-225 [cit. 2019-05-06]. ISSN 1844-7007. Dostupné z: <https://doaj.org/article/31a7c4187434435aab59b35921ed1398>
- (7) LAZARI, Liliana. ACCOUNTING PRINCIPLES: EVOLUTION, CONTENT, CONSEQUENCES. *Economica* [online]. Academy of the Economic Studies of Moldova, 2017, 4(102), 72-82 [cit. 2019-05-06]. ISSN 1810-9136. Dostupné z: <https://doaj.org/article/7928f4b093a84f8ab380b02a5c371bf0>
- (8) Účetní zásady a principy. *Portal.pohoda.cz* [online]. Jihlava: Bc. Michaela Hauzarová, 2017 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetni-zasady-a-principy/>
- (9) LOUŠA, František. *Vnitropodnikové směrnice v účetnictví*. 6. vydání. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5172-6.
- (10) Vnitropodnikové směrnice. *Portal.pohoda.cz* [online]. Praha: Ing. Martina Truhlářová, 2013 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/vnitropodnikove-smernice/>

- (11) Dlouhodobý majetek. *Uctovani.net* [online]. Petra Holíková, 2011 [cit. 2020-05-06]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Dlouhodoby-majetek&idc=30>
- (12) RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace*. 9. Olomouc: Anag, 2007, 240 s. ISBN 978-80-7263-404-0.
- (13) SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Majetek krajů, měst, obcí, DSO a příspěvkových organizací*. 1. Praha: Acha obec účtuje, 2013, 280 s. ISBN 978-80-9054-200-6.
- (14) Oceňování v účetnictví. *Portal.pohoda.cz* [online]. Bc. Alena Haas Kubátová, 2019 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ocenovani-v-ucetnictvi/>
- (15) Pořizování dlouhodobého majetku. *Du.cz* [online]. Praha: Ing. Blanka Jindrová, 2017 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/porizovani-dlouhodobeho-majetku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Es4XQMkyMVpZmL8EGfS19AE/>
- (16) Odpisy majetku v praxi. *Portal.pohoda.cz* [online]. Bc. Kateřina Kandlerová, 2015 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/odpisy-majetku-v-praxi/>
- (17) PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi 2014*. 15. Olomouc: Anag, 2014, 327 s. ISBN 978-80-7263-866-6.
- (18) Dlouhodobý nehmotný majetek. *Fučík & partneři* [online]. Bc. Vladimír Blecha, 2014 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.fucik.cz/publikace/dlouhodoby-nehmotny-majetek/>
- (19) Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku. *Portál.pohoda* [online]. Ing. Michal Kadlec, 2015 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/odpisy-dlouhodobeho-nehmotneho-majetku/>
- (20) Dlouhodobý hmotný majetek v účetnictví a daních. *Portál.pohoda* [online]. Bc. Michaela Bauzarová, 2018 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/dlouhodoby-hmotny-majetek-v-ucetnictvi-a-danich/>
- (21) Dlouhodobý finanční majetek. *Fučík & partneři* [online]. Ing. Marek Jošt, 2014 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.fucik.cz/publikace/dlouhodoby-financni-majetek/>

- (22) Historie. *Město Napajedla* [online]. Napajedla: město Napajedla [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.napajedla.cz/mesto/historie/>
- (23) Organizační řád Městského úřadu Napajedla. In: Město Napajedla [online]. Napajedla, 2020 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.napajedla.cz/urad/organizacni-struktura-a-schema/>
- (24) Městský úřad Napajedla.
- (25) Helios Fenix. Helios assecosolutions [online]. Praha: Assecosolutions, 2020 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://products.helios.eu/helios-fenix/>
- (26) Centrem města Napajedla. In: Turistika.cz [online]. Česká republika, 2019 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.turistika.cz/mista/centrem-mesta-napajedla/detail>
- (27) Směrnice. Oficiální stránky obce Máslovice [online]. Máslovice, 2020 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.maslovice.cz/web/cs/obecni-urad/dokumenty-ostatni/smernice>
- (28) Dokumenty. Chaloupky oficiální stránky obce [online]. Chaloupky, 2020 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.obecchaloupky.cz/dokumenty>
- (29) Směrnice obce Kozlov. Kozlov oficiální web obce [online]. Kozlov, 2020 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <http://www.kozlov.cz/smernice-obce-kozlov/ds-4739/archiv=0&p1=12328>
- (30) Vzor směrnice k dlouhodobému majetku. Zlínský kraj [online]. Zlín, 2020 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/vzor-smernice-k-dlouhodobemu-majetku-cl-2874.html>
- (31) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ze dne 20. listopadu 1992.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ ABECEDNĚ ŘAZENÝ

Seznam literatury

LOUŠA, František. *Vnitropodnikové směrnice v účetnictví*. 6. vydání. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5172-6.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi 2014*. 15. Olomouc: Anag, 2014, 327 s. ISBN 978-80-7263-866-6.

RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace*. 9. Olomouc: Anag, 2007, 240 s. ISBN 978-80-7263-404-0.

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Majetek krajů, měst, obcí, DSO a příspěvkových organizací*. 1. Praha: Acha obec účtuje, 2013, 280 s. ISBN 978-80-9054-200-6.

Účetnictví veřejného sektoru: obce, kraje, hl. město Praha, organizační složky státu, příspěvkové organizace, fondy, další vybrané účetní jednotky : změny účetní vyhlášky č. 410/2009 Sb., změny konsolidační vyhlášky státu a vyhlášky o inventarizaci : redakční uzávěrka .. Ostrava: Sagit, 2018-. ÚZ. ISBN 978-80-7488-283-8.

Městský úřad Napajedla

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ze dne 12. dubna 2000.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ze dne 12. prosince 1991.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ze dne 20. listopadu 1992.

Internetové zdroje

Centrem města Napajedla. In: *Turistika.cz* [online]. Česká republika, 2019 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.turistika.cz/mista/centrem-mesta-napajedla/detail>

Dlouhodobý finanční majetek. *Fučík & partneři* [online]. Ing. Marek Jošt, 2014 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.fucik.cz/publikace/dlouhodoby-financni-majetek/>

Dlouhodobý hmotný majetek v účetnictví a daních. *Portál.pohoda* [online]. Bc. Michaela Bauzarová, 2018 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/dlouhodoby-hmotny-majetek-v-ucetnictvi-a-danich/>

Dlouhodobý majetek. *Uctovani.net* [online]. Petra Holíková, 2011 [cit. 2020-05-06]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Dlouhodoby-majetek&idc=30>

Dlouhodobý nehmotný majetek. *Fučík & partneři* [online]. Bc. Vladimír Blecha, 2014 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.fucik.cz/publikace/dlouhodoby-nehmotny-majetek/>

Helios Fenix. Helios assecoco solutions [online]. Praha: Assecoco solutions, 2020 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://products.helios.eu/helios-fenix/>

Historie. *Město Napajedla* [online]. Napajedla: město Napajedla [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.napajedla.cz/mesto/historie/>

LAZARI, Liliana. ACCOUNTING PRINCIPLES: EVOLUTION, CONTENT, CONSEQUENCES. *Economica* [online]. Academy of the Economic Studies of Moldova, 2017, 4(102), 72-82 [cit. 2019-05-06]. ISSN 1810-9136. Dostupné z: <https://doaj.org/article/7928f4b093a84f8ab380b02a5c371bf0>

PUICAN, Liliana. THE IMPORTANCE OF ACCOUNTING IN NATIONAL ECONOMY. *Analele Universității Constantin Brâncuși din Târgu Jiu: Seria Economie* [online]. *Academica Brâncuși*, 2015, 1(2), 222-225 [cit. 2019-05-06]. ISSN 1844-7007. Dostupné z: <https://doaj.org/article/31a7c4187434435aab59b35921ed1398>

Oceňování v účetnictví. *Portal.pohoda.cz* [online]. Bc. Alena Haas Kubátová, 2019 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ocenovani-v-ucetnictvi/>

Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku. *Portál.pohoda* [online]. Ing. Michal Kadlec, 2015 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/odpisy-dlouhodobeho-nehmotneho-majetku/>

Odpisy majetku v praxi. *Portal.pohoda.cz* [online]. Bc. Kateřina Kandlerová, 2015 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/odpisy-majetku-v-praxi/>

Organizační řád Městského úřadu Napajedla. In: Město Napajedla [online]. Napajedla, 2020 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.napajedla.cz/urad/organizacni-struktura-a-schema/>

Organizační struktura a schéma. *Město Napajedla* [online]. Napajedla: město Napajedla, 2020 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.napajedla.cz/urad/organizacni-struktura-a-schema/>

Pořizování dlouhodobého majetku. *Du.cz* [online]. Praha: Ing. Blanka Jindrová, 2017 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/porizovani-dlouhodobeho-majetku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Es4XQMkyMVpZmL8EGfS19AE/>

Účetní zásady a principy. *Portal.pohoda.cz* [online]. Jihlava: Bc. Michaela Hauzarová, 2017 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetni-zasady-a-principy/>

Vnitropodnikové směrnice. *Portal.pohoda.cz* [online]. Praha: Ing. Martina Truhlářová, 2013 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/vnitropodnikove-smernice/>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Náměstí v Napajedlech.....	27
Obrázek 2: Organizační struktura	29
Obrázek 3: Inventární karta DM v programu HELIOS Fenix	51

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Počet členů zastupitelstva podle počtu obyvatel	16
Tabulka 2: Účtování o opravných položkách	47
Tabulka 3: Účtování o pořízení DNM.....	51
Tabulka 4: Účtování o technickém zhodnocení DNM.....	52
Tabulka 5: Účtování o DDNM	52
Tabulka 6: Účtování o vyřazení DNM	53
Tabulka 7: Účtování o pořízení DHM.....	54
Tabulka 8: Účtování o technickém zhodnocení DHM.....	54
Tabulka 9: Účtování o DDHM	55
Tabulka 10: Účtování o vyřazení DHM	55

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

č.	číslo
Sb.	sbírka
%	procento
§	paragraf
atd.	a tak dále
tj.	to je
Kč	korun českých
Např.	například
tzv.	takzvaně
odst.	odstavec
Km	kilometry
Sv.	svatý
KDF	kniha došlých faktur
KVF	kniha vydaných faktur
DM	dlouhodobý majetek
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DDHM	dlouhodobý drobný hmotný majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DDNM	dlouhodobý drobný nehmotný majetek
DFM	dlouhodobý finanční majetek
TZ	technické zhodnocení
OR	obchodní rejstřík
SR	Slovenská Republika
SF	strukturální fondy

EU	Evropská unie
ČÚS	České účetní standardy
VÚJ	Vybraná účetní jednotka
OP	opravná položka

SEZNAM PŘÍLOH

- I. Návrh nové směrnice o dlouhodobém majetku města
- II. Účtování o dlouhodobém majetku
- III. Evidence majetku
- IV. Současná směrnice o dlouhodobém majetku města

I.

Směrnice o dlouhodobém majetku města Napajedla

Druh normy:			
Evidenční číslo:			
Datum nabytí účinnosti:			
Datum schválení:			
Revize:			
Rozdělovník:	Celkový počet vydaných exemplářů:		
	Směrnici obdrželi tito zaměstnanci:		
Jméno a příjmení schvalující osoby:		Podpis schvalující osoby:	
Vydal a aktualizuje:	Jméno a příjmení:		

Rozdělovník
S touto směrnicí byli seznámeni:

Zaměstnanci úřadu	Den a podpis:
Účetní	
Starostka	
Místostarosta	

Obsah

I. Úvodní ustanovení

Článek č. 1: Legislativní rámec

Článek č. 2: Cíl směrnice

Článek č. 3: Závaznost směrnice

Článek č. 4: Předmět směrnice

II. Základní definice a vymezení

Článek č. 5: Dlouhodobý majetek, jeho vymezení a definice

5.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

5.2 Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek

5.3 Dlouhodobý drobný nehmotný majetek

5.4 Dlouhodobý hmotný majetek

5.5 Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek

5.6 Dlouhodobý drobný hmotný majetek

5.7 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí

5.8 Dlouhodobý finanční majetek

Článek č. 6: Pořízení dlouhodobého majetku

6.1 Způsoby pořízení dlouhodobého majetku

6.2 Kategorizace majetku

Článek č. 7: Oceňování dlouhodobého majetku

7.1 Způsoby ocenění dlouhodobého majetku

7.2 Oceňovaný majetek

7.3 Předpisy pro ocenění v případech společných vedlejších pořizovacích nákladů při pořízení více majetkových položek (tzv. na více inventárních čísel majetku)

7.4 Účetní případy jako součást ocenění dlouhodobého majetku

7.5 Ocenění reálnou hodnotou

Článek č. 8: Specifika ocenění ve vyhlášce č. 410/2009 Sb.

Článek č. 9: Uvedení majetku do užívání

Článek č. 10: Rekonstrukce a modernizace

Článek č. 11: Technické zhodnocení

Článek č. 12: Opravy a údržba dlouhodobého majetku

Článek č. 13: Odpisování dlouhodobého majetku

Článek č. 14: Opravné položky

Článek č. 15: Vyřazení dlouhodobého majetku

Článek č. 16: Závěrečná ustanovení

Článek 1

Legislativní rámec směrnice

Účtování, evidence, odpisování a opravné položky k dlouhodobému majetku je upraveno v těchto právních předpisech:

- Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., v platném znění,
- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- Český účetní standard pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb.,
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích,
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Článek 2

Cíl směrnice

Cílem této směrnice je účtování o dlouhodobém majetku takovým způsobem, aby byly splněny hlavní cíle pro vedení účetnictví, které vyplývají z § 7 a § 8, zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a zároveň je tato směrnice vypracována v souladu s vyhláškou č. 410/2009 Sb., která se týká účtování o dlouhodobém majetku. Takovým způsobem, u kterého bude účetní závěrka podávat pravdivý a poctivý obraz o účetnictví a o finanční situaci účetní jednotky.

Článek 3

Předmět směrnice

- Dlouhodobý majetek
- Pořízení dlouhodobého majetku
- Oceňování dlouhodobého majetku
- Údržba a opravy dlouhodobého majetku
- Opravné položky
- Uvedení dlouhodobého majetku do užívání

- Vyřazení dlouhodobého majetku
- Účtování o dlouhodobém majetku
- Evidence majetku na podrozvahových a analytických účtech

Článek 4

Závaznost směrnice

Tato směrnice se vztahuje na dlouhodobý majetek účetní jednotky, kterou je město Napajedla. Taktéž se vztahuje na majetek města, který je poskytnut jinému subjektu k pronájmu nebo k bezplatné výpůjčce.

Článek 5

Dlouhodobý majetek, jeho vymezení a definice

5.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Definice DNM vyplývá z § 11 vyhlášky č. 410/2009 Sb. Mezi dlouhodobý nehmotný majetek se řadí takový majetek, jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok a jeho cena je vyšší než 60 000 Kč.

Patří sem účet 013 – software, výsledky výzkumu, databáze, ocenitelná práva a účet 019 – ostatní dlouhodobý nehmotný majetek, jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok bez ohledu na výši ocenění. Do dlouhodobého nehmotného majetku se řadí i technické zhodnocení DNM, kterého ocenění převyšuje 60 000 Kč v jednom účetním období.

Za dlouhodobý nehmotný majetek **nejsou** považovány:

- znalecké posudky,
- průzkumy trhu,
- plány rozvoje,
- návrhy propagačních a reklamních akcí,
- certifikace systému jakosti,
- software pro řízení technologií nebo zařízení, které bez tohoto softwaru nemohou fungovat.

Jestliže se jedná o lesní hospodářský plán, technické audity, energetické audity a povodňový plán bude majetek evidován jako DNM, pokud tak o tomto majetku rozhodne poskytovatel dotace na jeho pořízení. V dalších případech se bude jednat o provozní výdaj. Energetický audit pořízený jako výdaj související s pořízením budovy nebo stavby bude započten do ocenění budovy nebo stavby – účet 042.

Určení provozního nebo investičního výdaje při zásahu do stávajícího DNM

V případě změny územního plánu nebo změny regulačního plánu je stanoveno jako:

- **Provozní výdaj (účet 518):**

1. v případě změny, která je pořízena z neinvestiční dotace,
2. v případě změny, která spočívá v úpravách a aktualizacích.

- **Pořízení DM – TZ (účet 041):**

1. v případě změny, která je pořízena z investiční dotace,
2. v případě rozšíření územního nebo regulačního plánu na další území (lokality, které nejsou v původních plánech řešené).

V případě softwaru:

- **Provozní výdaj (účet 518)**

Za provozní výdaj se považuje: běžný upgrade programu (aktualizace ve smyslu reakce programu na změny předpisů, přizpůsobení vývoji operačních systémů a aktualizace číselníků), běžné aktualizace programu a aktualizace technické a zákaznické podpory.

- **Pořízení DM – TZ (účet 041)**

Do tohoto pořízení spadá: přikoupení licencí, pořízení multilicencí nad původní rozsah, rozšíření o další související moduly, propojení s orgány státní správy, propojení intranet a internet (pokud nejsou vedeny jako samostatný software).

V případě ostatní územně plánovací dokumentace

- **Provozní výdaj (účet 518)**

Vždy mimo případu přiznání investiční dotace.

- **Pořízení DM – TZ (účet 041)**

Pouze v případě pořízení investiční dotace.

5.2 Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek

Jako datum uskutečnění účetního případu při zařazení nedokončeného DNМ do užívání bude považováno:

- u softwaru je to datum předávacího protokolu, datum pořízení, přesné datum zahájení účinnosti licence, datum ukončení aktivačních prací (instalace, implementace, testování, zaškolení) a to v případě, kdy doba mezi pořízením a dokončením aktivačních prací překročí účetní období,
- u územního plánu je to datum účinnosti vyhlášky schválené zastupitelstvem k úřadu práce,
- u regulačního plánu je to datum schválení zastupitelstvem, případně datum účinnosti vyhlášky,
- u studie nebo záměru je to datum zahájení užívání uvedené v dokumentu.

5.3 Dlouhodobý drobný nehmotný majetek

Za drobný dlouhodobý nehmotný majetek jsou pokládány výsledky výzkumu a vývoje, software, databáze, atd. Doba použitelnosti majetku je delší než 1 rok a jeho ocenění je částka 7 000 Kč a vyšší. Nesmí překročit částku 60 000 Kč.

5.4 Dlouhodobý hmotný majetek

Definice dlouhodobého hmotného majetku vyplývá z § 14 vyhlášky č. 410/2009 Sb. Dlouhodobým hmotným majetkem je majetek, kterého doba použitelnosti je delší než 1 rok a jeho ocenění je vyšší než 40 000 Kč.

Patří sem:

- pozemky bez ohledu na výši ocenění, pokud nejsou zbožím,
- kulturní předměty bez ohledu na výši ocenění,
- stavby bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti,

- ostatní dlouhodobý majetek bez ohledu výše ocenění a dobou použitelnosti delší než 1 rok,
- v operativní evidenci v podrozvaze hmotný majetek s dobou použitelnosti delší než 1 rok a menší pořizovací cenou než jsou 3 000 Kč, kterého obvyklá cena se pohybuje nad 500 Kč. Patří sem nářadí, nástroje, kancelářská technika, nábytek, předměty na výzdobu interiéru atd.

5.5 Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek

Datum účetního případu při **zařazení** nedokončeného DHM do užívání je:

- u **budovy** je to datum podání návrhu zápisu na vklad do katastru nemovitostí podle ČÚS č. 701, u nezapisovaných staveb do KN je to datum povolení zkušebního provozu, přesné datum zahájení užívání, kdy doba mezi pořízením a skutečným zahájením užívání překročí účetní období,
- u **staveb** je to datum předávacího protokolu stavby, datum právní moci kolaudace, datum povolení zkušebního provozu, přesné datum zahájení užívání,
- u **věcí** je to datum pořízení, přesné datum zahájení užívání, kdy doba mezi pořízením a skutečným zahájením užívání překročí účetní období.

5.6 Dlouhodobý drobný hmotný majetek

Drobným dlouhodobým hmotným majetkem rozumíme movité věci a soubory, které jsou charakterizovány samostatným technicko – ekonomickým určením, jejichž doba použitelnosti je delší než 1 rok a ocenění jedné položky je částkou 3 000 Kč a vyšší, nesmí přesáhnout částku 40 000 Kč. Účetní jednotka si může spodní hranici upravit.

5.7 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí

Patří sem samostatné movité věci a soubory movitých věcí, které mají dobu použitelnosti delší než 1 rok a ocenění nepřevyšuje částku 40 000 Kč. Toto ocenění se provádí z vyhlášky č. 410/2009 Sb., § 71. Tyto samostatné movité věci a soubory movitých věcí jsou charakterizovány samostatným technicko – ekonomickým určením.

Soubor movitých věcí s oceněním vyšším než 40 000 Kč eviduje účetní jednotka na účtu 022, v případě splnění jedné z následujících podmínek:

- alespoň jeden funkční předmět dosahuje vyššího ocenění než 40 000 Kč,
- vytvořením souboru vzniká přidaná hodnota.

Pokud soubory movitých věcí v pořizovací hodnotě jednotlivých částí souboru od 3 000 Kč do 40 000 Kč nesplňují ani jednu podmínku evidují se na účtu 028.

5.8 Dlouhodobý finanční majetek

Do dlouhodobého finančního majetku patří cenné papíry a podíly, které jsou v držení účetní jednotky déle než 1 rok.

Řadíme sem účty:

- 061 – majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem,
- 066 – půjčky osobám ve skupině,
- 067 – jiné dlouhodobé půjčky,
- 068 – termínované vklady,
- 069 – ostatní dlouhodobý finanční majetek.

U pořízení majetkových podílů, členských podílů v družstvech a akcií jsou okamžikem uskutečnění případů následující příklady:

- upsání základního vkladu, navýšení základního kapitálu – datum zakladatelské nebo společenské smlouvy,
- předání peněžního vkladu, vložení majetku, podání návrhu na vklad,
- datum vzniku společnosti dle výpisu z OR – zařazení majetku do užívání.

Článek 6

Pořízení dlouhodobého majetku

6.1 Způsoby pořízení dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek můžeme pořídit následujícími způsoby:

- koupí,

- bezúplatným nabytím,
- vlastní činností,
- odkoupením nebo bezplatným převzetím po ukončení finančního leasingu,
- bezúplatným převodem od vybrané účetní jednotky.

Okamžikem zahájení pořizování dlouhodobého majetku je:

- u dlouhodobého majetku, který je pořízen z vlastních zdrojů – rozhodnutí oprávněného orgánu o pořízení DM, v případě, že není konkrétní usnesení, vychází se z data schválení rozpočtu nebo rozpočtového opatření, které obsahuje výdaj na pořízení příslušného DM.
- u dlouhodobého majetku pořízeného ve spolufinancování SR, SF nebo EU nebo jiného orgánu veřejné moci – schválení záměru pořízení dlouhodobého majetku oprávněným orgánem obce. Případně schválení zpracování podkladů pro podání žádosti o dotaci na pořízení dlouhodobého majetku oprávněným orgánem obce.

6.2 Kategorizace majetku

Dlouhodobý majetek města je zařazen pomocí kategorizace dlouhodobého majetku vycházející z klasifikace produkce CZ-CPA a Klasifikace stavebních děl CZ-CC do účetních odpisových skupin podle přílohy č. 1 ČÚS pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů a změn uvedeného standardu. Toto zařazení se netýká dlouhodobého nehmotného majetku.

Článek 7

Oceňování dlouhodobého majetku

7.1 Způsoby ocenění dlouhodobého majetku

- **Pořizovací cenou**

Pořizovací cenou se rozumí cena, za kterou byl majetek pořízen + související náklady (bez ohledu na výši jednotlivých nákladů)

- **Vlastními náklady**

Vlastními náklady se rozumí (u hmotného majetku kromě zásob a nehmotného majetku kromě pohledávek vytvořeného vlastní činností) = přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost a nepřímé náklady, které se vztahují k výrobě nebo jiné činnosti vymezené v souladu s účetními metodami.

- **Reprodukční pořizovací cenou**

Reprodukční pořizovací cenou, se rozumí cena, za kterou byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje.

U tohoto ocenění jsou stanoveny tři možné způsoby:

- **Ocenění reprodukční pořizovací cenou jako kvalifikovaný odhad u hodnotově nevýznamných pozemků.**

Účetní jednotka s přihlédnutím na vysoký náklad na pořízení znaleckých posudků k ocenění pozemků zjištěných při digitalizaci a dalších pozemků, které byly bezúplatně přijaty, schvaluje použití jako ceny reprodukční. Tato reprodukční cena je stanovena v zákoně č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku v plném znění.

Tyto sazby budou využity i v případech bezúplatně nabytých pozemků, když není v související dokumentaci k převodu majetku ocenění pozemků uvedeno, a také při zjištěných inventarizačních přebytcích. U stanovení těchto sazeb je dodržován účetní princip opatrnosti.

- **Znaleckým posudkem u hodnotově významných pozemků, staveb a budov**

V situaci, kdy se jedná o hodnotově významné pozemky, stavby a budovy (podle způsobu využití a poloze v územním plánu) bude ocenění reprodukční pořizovací cenou zajištěno znaleckými posudky (ocenění znalcem je potřeba u určitých případů pro daňovou uznatelnost vstupní ceny při následném nakládání s majetkem).

- **Oceněním věcí reprodukční pořizovací cenou**

Účetní jednotka zjistí cenu běžné věci nabízenou na volném trhu (např. z internetu je to průměrná nabízená cena věci). Jestliže není možné zjistit běžnou cenu ve vztahu k opotřebovanosti věci, bude zjišťována cena obvyklá věci jako nové, pro účely ocenění se sníží o 40 % v souladu s metodou dooprávkování podle ČÚS č. 708 v případech, kdy

není určené datum zahájení užívání věci. (např. u automobilů je možné zjistit cenu na trhu ve vztahu ke stáří vozu nebo k najetým kilometrům).

7.2 Oceňovaný majetek

- Majetek pořízený koupí se oceňuje pořizovací cenou.
- Majetek pořízený koupí - investiční výstavbou se oceňuje pořizovací cenou + vlastními náklady.
- Majetek pořízený vlastní činností se oceňuje vlastními náklady.
- Majetek pořízený bezúplatným převodem, darováním nebo vícenález se oceňuje reprodukční pořizovací cenou (v případě převodu od vybrané účetní jednotky evidovanou cenou u převodce).
- Majetek pořízený bezúplatným převodem nebo darováním od vybrané účetní jednotky se oceňuje evidovanou cenou u převodce (zůstává stejné ocenění jako u převodce).
- Majetek pořízený převodem podle zvláštních předpisů se oceňuje reprodukční pořizovací cenou.
- Majetek pořízený jako vícenález – kulturní památky, sbírky muzejní povahy, předměty kulturní hodnoty a církevní stavby, pokud není známa jejich pořizovací cena, se oceňují ve výši 1 Kč.
- Majetek pořízený v případech bezúplatného nabytí s výjimkou peněžních prostředků a cenin nebo majetek v případech, kdy vlastní náklady na jeho vytvoření vlastní činností nelze zjistit a ostatní majetek, který není uveden v písmenu a) až k) § 25 zákona o účetnictví se oceňuje reprodukční pořizovací cenou (zdroj).

7.3 Předpisy pro ocenění v případech společných vedlejších pořizovacích nákladů při pořízení více majetkových položek (tzv. na více inventárních čísel majetku)

Předpisy stanovují, že účetní jednotka využije rozvrh pomoci podílu majetkové položky na celkové pořizovací ceně všech majetkových položek dodání. Tímto zjištěným podílem

(koeficientem) potom vynásobí hodnotu vedlejších nákladů k rozpočtení. Zpravidla se toto týká též projektů a dalších společných nákladů, kdy je pořizováno v rámci jedné akce více stavebních objektů a více druhů majetku (budovy, vedlejší stavby, sítě).

7.4 Účetní případy jako součást ocenění dlouhodobého majetku

- Úroky z dlouhodobých úvěrů do doby zařazení majetku do užívání jsou provozní náklad, pokud poskytovatel nerozhodne jinak,
- zpracování podkladů pro žádost o dotaci jsou součástí ocenění ve smyslu nákladů na zajištění financování nebo dle podmínek poskytovatele dotace,
- zařízení a předměty vyjmenované v pokynu D300 jako nedílná součást staveb jsou součástí ocenění domů, budov a staveb s výjimkou vestavného nábytku, rolet, žaluzií a markýz.

7.5 Ocenění reálnou hodnotou

Reálná hodnota slouží k ocenění cenných papírů, které nejsou drženy do splatnosti, cenných papírů emitovaných účetní jednotkou, dluhopisů neurčených k obchodování, cenných papírů představujících účast ovládané osoby nebo osoby pod podstatným vlivem, derivátů.

K přecenění reálnou hodnotou dochází u majetku, který je evidován v účetnictví účetní jednotky. U ocenění reálnou hodnotou se vychází z tržní ceny, hodnoty znaleckého posudku, kvalifikovaného odhadu nebo ocenění podle zvláštního předpisu (§ 27 odst. 4, zákona č. 563/1991, o účetnictví). Okamžikem rozhodnutí oprávněného orgánu o záměru prodeje nebo prodeje majetku je účetní jednotkou určen okamžik, ke kterému je provedeno přecenění majetku reálnou hodnotou. Obdobným způsobem postupuje účetní jednotka i u dlouhodobého nehmotného majetku.

Objektivnost reálné hodnoty

Vzhledem k nevyjasněnému způsobu ocenění a vysokého rizika znehodnocení účetních dat i znehodnocení výkazů si účetní jednotka volí princip opatrnosti a postupuje tedy podle § 27, odstavce 7, zákona o účetnictví, v případech kdy nelze objektivně stanovit

reálnou hodnotu. V tomto případě bude majetek oceněn podle § 25, zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Významnost reálné hodnoty

Za výrazný rozdíl se považuje částka 260 000 Kč nebo 0,3 % aktiv netto účetní jednotky za minulé období. Určuje se ta hodnota, která je nižší (z ustanovení § 26 odst. 2 písmena b) vyhlášky č. 410/2009). Jestliže po přecenění reálnou hodnotou u konkrétního majetku není dosaženo významného rozdílu, toto přecenění účetní jednotka nebude provádět.

Časové hledisko reálné hodnoty

K přecenění majetku reálnou hodnotou dochází v případě, že se jeho předpokládaný prodej uskuteční do 2 let od okamžiku rozhodnutí oprávněného orgánu o záměru prodeje nebo prodeje tohoto majetku.

Článek 8

Specifika ocenění ve vyhlášce v č. 410/2009 Sb. § 55

Součástí ocenění DNM, DHM a TZ s přihlédnutím na povahu pořizovaného majetku a způsobu pořízení jsou zejména tyto náklady:

- na přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku, primárně odměny za poradenské služby a zprostředkování, platby za poskytnuté záruky, správní poplatky, expertízy,
- odvody za dočasné nebo trvalé odnětí zemědělské půdy a také poplatky za dočasné nebo trvalé odnětí lesní půdy, clo, dopravné, montáž a umělecká díla tvořící součást stavby,
- průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce včetně řešení a rozpočtů, odlesnění, terénní úpravy, zařízení staveniště,
- licence, patenty a ostatní práva využitá při pořízení majetku,
- vyřazení stávajících staveb nebo jejich částí kvůli nové výstavbě (zůstatkové ceny těchto vyřazených staveb nebo jejich částí a náklady na vyřazení tvoří součást nákladů na novou výstavbu,

- náhrady na omezení vlastnických práv, náhrady majetkové újmy vlastníkovu nebo nájemci nemovité věci nebo náhrady za omezení v obvyklém užívání, náhrady za pokácený porost související s výstavbou,
- úhrady podílu:
 - na oprávněných nákladech provozovatele přenosové soustavy
 - na oprávněných nákladech příslušného provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením a zajištěním požadovaného příkonu,
 - na účelně vynaložených nákladech provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením a zajištěním požadované dodávky plynu,
 - na účelně vynaložených nákladech dodavatele spojených s připojením a zajištěním dodávky tepelné energie.

Např. ocenění jednotlivého dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se zvyšuje o technické zhodnocení, které účtuje a odepisuje oprávněná účetní jednotka. U finančního leasingu je pořizovací cena majetku převzatého uživatelem do vlastnictví zvýšena o technické zhodnocení odpisované uživatelem během užívání a pokračuje se v odpisování z této navýšené pořizovací ceny.

DHM, který byl pořízen směnnou smlouvou, se ocení pořizovací cenou, jsou-li ceny ve smlouvě sjednány nebo reprodukční cenou, pokud nejsou sjednány.

Do ocenění pořízeného pozemku spadá lesní porost nebo osázení stromy a keři, pokud nejsou pěstitelským celkem trvalých porostů.

Toto ustanovení je platné jen při pořizování majetku. V případě pořízení osázení a lesního porostu v průběhu užívání pozemku se ocenění pozemku nezvyšuje.

U majetku, který byl oceněn podle § 25 odst. 1, písmena k) zákona (do této kategorie patří: kulturní památky, sbírky muzejní povahy, předměty kulturní povahy v ocenění 1 Kč) se ocenění tohoto majetku nezvyšuje o technické zhodnocení na tomto majetku provedeném.

Do součástí ocenění DNM, DHM a technického zhodnocení **nepatří**:

- opravy a údržba,
- kurzové rozdíly,
- náklady nájemce nebo pachtýře na uvedení majetku do původního stavu,
- úroky z prodlení,
- smluvní pokuty a sankce ze smluvních vztahů,
- nájemné za stavební pozemek, na kterém probíhá výstavba,
- náklady na biologickou rekultivaci,
- náklady na vybavení pořizovaného majetku zásobami,
- náklady související s přípravou a zabezpečením dlouhodobého majetku vzniklé po uvedení majetku do užívání.

Ostatní specifika ocenění jsou řešena v § 55 ve vyhlášce č. 410/2009 Sb., o účetnictví.

Článek 9

Uvedení majetku do užívání

Pořizovaný majetek se uvádí do užívání pomocí sepsaného protokolu o užívání dlouhodobého majetku, v tom stejném okamžiku se majetek přeúčtuje na příslušné majetkové účty. Protokol musí podle zákona o účetnictví splnit všechny náležitosti účetního dokladu a povinně se v něm uvádí předávající a přebírající osoba. Po vyplnění protokolu se vytváří majetková karta.

Pořizované věci se stávají dlouhodobým majetkem ve chvíli, kdy je majetek způsobilý k užívání (dokončení a splnění technických parametrů, které souvisí s právními předpisy a normami, např. požárními).

Článek 10

Rekonstrukce a modernizace

Rekonstrukce a modernizace se řídí § 33 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Modernizací se tímto zákonem rozumí rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku.

Rekonstrukcí se tímto zákonem rozumí zásahy do majetku, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů.

Článek 11

Technické zhodnocení

Technickým zhodnocením rozumíme výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku, jestliže přesáhly u jednotlivého majetku v úhrnu za kalendářní rok částku 40 000 Kč.

Technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku je takový zásah do majetku, který odpovídá definici technického zhodnocení dle § 33, zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Pro potřeby směrnice se upravuje znění § 33 pro účely vedení účetnictví, které má být v souladu s věrným obrazem majetkové pozice účetní jednotky následně.

Zvýšení ocenění technickým zhodnocením

U jednotlivého dlouhodobého nehmotného majetku se ocenění zvýší o technické zhodnocení, jestliže náklady na něj v úhrnu převýší částku 60 000 Kč za účetní období a technické zhodnocení je ve stejném období uvedeno do užívání.

U jednotlivého dlouhodobého hmotného majetku odpisovaného se ocenění navýší o technické zhodnocení, jestliže náklady na něj v úhrnu převýší částku 40 000 Kč za účetní období a technické zhodnocení je ve stejném období uvedeno do užívání.

Článek 12

Opravy a údržba dlouhodobého majetku

Podle § 55 vyhlášky č. 410/2009 Sb. jsou popsány údržba a opravy takto:

- Opravou se rozumí odstranění účinků částečného fyzického opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu. Tímto provozuschopným stavem se rozumí provedení opravy i s použitím jiných než původních materiálů, součástí, dílů nebo technologií, avšak za předpokladu, že nedojde k technickému zhodnocení.
- Údržba je soustavná činnost, která zpomaluje fyzické opotřebení, předchází poruchám a odstraňuje drobnější závady.

Za generální opravu se považuje oprava, jejíž náklady na opravu přesáhnou 80 % z prvotní pořizovací ceny majetku. Jde o celkovou obnovu dlouhodobého majetku.

Článek 13

Odpisování dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek nebo jeho části je odepisován postupně v průběhu používání, vyplývá to z ocenění stanoveného na základě § 25. Odpis je částka, která vyjadřuje opotřebení majetku za určité období. Účetní jednotka účtuje odpisy na základě odpisového plánu. Odpisování majetku vychází z § 28 zákona o účetnictví.

K odpisování majetku potřebuje každá účetní jednotka znát datum zařazení do užívání a pořizovací cenu, datum zařazení technického zhodnocení do užívání a navýšenou pořizovací cenu a dobu použitelnosti.

U dlouhodobého nehmotného majetku je proúčtování odpisů stanoveno na čtvrtletní. Odepisován bude majetek účtovaný na účtech 013 a 019, případně další. U dlouhodobého nehmotného majetku je stanoven způsob rovnoměrného odpisování podle odpisového plánu (příloha č. 1) na základě individuální životnosti u jednotlivého DNM. Doba životnosti majetku stanovuje odbor finanční na základě podkladů od útvarů, které nehmotný majetek využívají nebo zajišťují jeho funkčnost.

DNM nepodléhá kategorizaci majetku podle vyhlášky č. 410/2009 Sb.

U dlouhodobého hmotného majetku je frekvence účtování odpisů nastavena na čtvrtletní. Odepisuje se majetek na účtech 021 (pokud není oceněný 1 Kč), 022 a 029. Způsob odpisování je rovnoměrné odpisování. Doba životnosti majetku stanovuje odbor finanční na základě podkladů od útvarů, které nehmotný majetek využívají nebo zajišťují jeho funkčnost.

U dooprávkování DNM a DHM pro rok 2011 platí následující postup. V situaci, kdy je znám okamžik zařazení DNM a DHM do užívání účetní jednotka postupuje podle ČÚS č. 708 bodu 7.1.2. a v situaci, kdy není znám okamžik zařazení do užívání podle ČÚS č. 708 bodu 7.1.4.

Účetní jednotky **neodepisují** následující:

- pozemky,

- umělecká díla,
- dlouhodobý majetek, který se oceňuje reálnou cenou podle § 27,
- DHM nebo DNM v pronájmu nebo ve výpůjčce,
- finanční majetek,
- nedokončený DHM a DNM,
- technické zhodnocení, které není uvedeno do stavu způsobilému k užívání.

Odpisy dlouhodobého majetku jsou samostatně vypracovány v odpisovém plánu města.

Článek 14

Opravné položky

Opravné položky jsou vytvářeny při inventarizaci na základě zjištění a vyjadřují přechodné snížení hodnoty majetku. Tyto položky vycházejí primárně z Českých účetních standardů č. 706. V rozvaze se vykazují ve sloupci „Korekce“. Vyjadřují dočasné snížení hodnoty majetku v účetnictví. Jejich tvorba vyplývá ze zásady opatrnosti.

Opravné položky u dlouhodobého nehmotného majetku se tvoří v případě morálního zastarání tohoto majetku, kdy je zůstatková cena vyšší než odpovídá skutečné hodnotě majetku a tento rozdíl je vyšší než 10 % hodnoty majetku, toto procento je určeno účetní jednotkou. Podnět k tvorbě nebo rozpuštění opravné položky dává inventarizační komise, o výši opravné položky rozhoduje hlavní inventarizační komise.

Opravné položky k dlouhodobému hmotnému majetku tvoří účetní jednotka v případě, že zůstatková cena je vyšší než odpovídá skutečné hodnotě majetku a tento rozdíl je vyšší než 10 % majetku, toto procento je určeno účetní jednotkou. U ostatních případů se bude vycházet z odhadu skutečné hodnoty majetku při prováděných inventurních činnostech. Podnět k tvorbě nebo rozpuštění opravné položky dává inventarizační komise, o výši opravné položky rozhoduje ústřední inventarizační komise.

V případě nepřecenění dlouhodobého finančního majetku reálnou hodnotou se budou tvořit opravné položky tímto způsobem:

- opravné položky k DFM na účtech 061 a 062 se vytvoří ve výši rozdílu, který je:
pořizovací cena DFM – (vlastní zdroje společnosti x majetkový podíl) = výše

opravné položky. Při tvoření OP bude účetní jednotka přihlížet i k údajům uvedeným v příloze účetní závěrky společnosti, především k událostem po datu závěrky a k případným vykázaným rizikům,

- opravné položky k DFM na účtech 061, 062 a 069 v plné výši rozvahové hodnoty se vytvoří pro společnosti v insolvenčním řízení,
- OP k půjčkám na účtech 067 se budou tvořit v režimu: 10 % hodnoty sjednané splátky půjčky za každých 90 dní po splatnosti, ve výši 100 % pokud je dlužník v insolvenčním řízení.

Opravné položky k DFM se vytváří k rozvahovému dni.

Článek 15

Vyřazení dlouhodobého majetku

Pro **vyřazení** dlouhodobého majetku existují následující způsoby:

- vyřazení likvidací,
- vyřazení majetku prodejem,
- bezúplatným převodem,
- vyřazení v důsledku škody nebo manka,
- převodem podle zvláštních právních předpisů,
- vkladem do jiné společnosti.

U vyřazení majetku v důsledku manka nebo škody se posuzují nároky na náhradu škody a manka podle občanského zákoníku atd., toto posouzení ale nemá vliv na vyřazení majetku.

Definice manka = mankem se rozumí inventarizační rozdíl mezi skutečným stavem majetku a stavem účetním.

Definice škody = škodou se rozumí fyzické znehodnocení majetku, které znamená neodstranitelné poškození nebo zničení.

Opotřebený majetek se vyřadí ke dni ukončení své funkčnosti nebo ke dni, ve kterém se tato skutečnost zjistila na základě inventárního soupisu.

K vyřazení majetku dochází buď ke dni, kdy byla podepsána smlouva nebo ke dni kdy byl majetek opravdu předán, u nemovitých věcí je den uskutečnění účetního případu den doručení návrhu na vklad katastrálnímu úřadu.

S ohledem na nevyjasněnost způsobu ocenění a na vysoké riziko znehodnocení účetních dat a výkazů u **ocenění majetku určenému k prodeji reálnou hodnotou** si účetní jednotka volí princip opatrnosti a bude postupovat podle § 27, odst. 7, zákona o účetnictví. Z toho vyplývá, že majetek bude oceněn podle § 25 zákona o účetnictví.

Výjimkou jsou případy, kdy lze objektivně stanovit reálnou hodnotu, mezi ně patří následující:

- u majetku určenému k prodeji je známá tržní cena (soutěž),
- u majetku určenému k prodeji je k dispozici znalecký posudek.

V těchto případech volí účetní jednotka jako okamžik přecenění na reálnou hodnotu rozhodnutí oprávněného orgánu o záměru prodeje (jestliže oprávněný orgán nerozhodne jinak o záměru prodeje, ale přímo o prodeji, tak je okamžik rozhodnutí oprávněného orgánu o prodeji majetku).

Článek 16

Závěrečná ustanovení

Tato směrnice se vystavuje aktualizací a novelizací při změnách zákonných norem a předpisů nebo podle potřeby města. Je součástí vnitřního, organizačního a kontrolního systému města. Směrnici schvaluje rada města a všichni zaměstnanci města mají povinnost se touto směrnicí řídit.

Tato směrnice byla schválena Radou města Napajedla.

V Napajedlech, dne xx.xx.2020

.....

podpis starosty

.....

podpis místostarosty

II.

Účtování o dlouhodobém majetku

Postup účtování se řídí ČÚS č. 710 a ČÚS č. 709.

Město Napajedla vede účetnictví v programu Fenix od společnosti Asseco solutions, a.s.

Účtování o dlouhodobém nehmotném majetku

Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku

Účetní případ	Má dátí	Dal
Pořízení majetku včetně jeho nákladů	041	syntetický účet účtové třídy 3, skupiny 45 nebo účet 261
Bezúplatný převod od vybrané účetní jednotky	účtová skupina 01, 03 nebo účet 041	401
Aktivace majetku	041	506
Uvedení majetku do užívání	syntetický účet účetní skupiny 01	041
Zjištění existence majetku, o kterém dosud nebylo účtováno	syntetický účet účetní skupiny 01	401

Technické zhodnocení DNM

Účetní případ	Má dátí	Dal
Plnění v průběhu účetního období v souvislosti TZ, jehož jednotlivá ocenění jsou nižší než 60 000 Kč	041	účtová třída 03, účtová skupina 045 nebo účet 261
Plnění v průběhu účetního období v souvislosti TZ, jehož jednotlivá ocenění jsou vyšší než 60 000 Kč	041	účtová třída 03, skupina 045 nebo 261
Plnění v průběhu účetního období nepřekročí částku 60 000 Kč a nemá předpoklad pro splnění podmínek TZ v následujícím období	příslušný syntetický účet nákladů	041
Uvedení TZ do užívání	účtová skupina 01 nebo účet 035	041

Drobný dlouhodobý nehmotný majetek

Účetní případ	Má dáti	Dal
Úplatné pořízení včetně nákladů	018	078
Současné účtování nákladů z tohoto majetku	558	syntetické účty účtové třídy 03, skupiny 045 nebo účtu 261
Bezúplatné nabytí z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu od VÚJ	018	078
Bezúplatné nabytí z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu od subjektu, který není VÚJ	558	649
Zjištění existence majetku, o kterém dosud nebylo účtováno	018	078
Vyřazení majetku včetně titulu bezúplatného převodu nebo přechodu	078	018

Vyřazení DNM

Účetní případ	Má dáti	Dal
Bezúplatný převod subjektu, který není VÚJ	543	účtová skupina 07 nebo účet 041
Vyřazení z důvodu likvidace	551	účtová skupina 07
Vyřazení majetku přeceněného reálnou hodnotou z důvodu prodeje	552	035
Vyřazení majetku z důvodu manka a škody	547	účtová skupina 07 nebo účet 041
Vyřazení majetku bezúplatným předáním VÚJ	401	účtová skupina 01,03 nebo účet 041

Účtování o dlouhodobém hmotném majetku

Pořízení dlouhodobého hmotného majetku

Účetní případ	Má dáti	Dal
Pořízení majetku včetně jeho nákladů	042	Účtová třída 03, účtová skupina 045 nebo účet 261
Aktivace majetku	042	506
Uvedení do užívání	Účtová skupina 02 nebo 03	042
Zjištění existence majetku, o kterém se neúčtovalo	Účtová skupina 02 nebo 03	401
Vyřazení stavby nebo její části v důsledku nové výstavby	042	081
Bezúplatný převod od VÚJ	Účtová skupina 02, 03 nebo účet 042	401

Technické zhodnocení DHM

Účetní případ	Má dáti	Dal
Plnění v průběhu účetního období v souvislosti TZ, jehož jednotlivá ocenění jsou nižší než 40 000 Kč	042	účtová třída 03, skupina 045 nebo účet 261
Plnění v průběhu účetního období v souvislosti TZ, jehož jednotlivá ocenění jsou vyšší než 40 000 Kč	042	účtová třída 03, skupina 045 nebo účet 261
Plnění v průběhu účetního období nepřekročí částku 40 000 Kč a nemá předpoklad pro splnění podmínek TZ v následujícím období	Příslušný syntetický účet nákladů	042
Uvedení TZ do užívání	účtová skupina 02 nebo účet 036	042

Drobný dlouhodobý hmotný majetek

Účetní případ	Má dáti	Dal
Úplatné pořízení včetně nákladů	028	088
Současné účtování nákladů z tohoto majetku	558	syntetické účty účtové třídy 03, skupiny 045 nebo účtu 261
Bezúplatné nabytí z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu od VÚJ	028	088
Bezúplatné nabytí z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu od subjektu, který není VÚJ	558	649
Zjištění existence majetku, o kterém dosud nebylo účtováno	028	088
Vyřazení majetku včetně titulu bezúplatného převodu nebo přechodu	088	028

Vyřazení DHM

Účetní případ	Má dáti	Dal
Bezúplatný převod subjektu, který není VÚJ	543	účtová skupina 03,08 nebo účet 042
Vyřazení z důvodu likvidace	551	účtová skupina 08
Vyřazení majetku přeceněného reálnou hodnotou z důvodu prodeje	553 nebo 554	036
Vyřazení majetku z důvodu manka a škody	547	účtová skupina 03,08 nebo účet 042
Bezúplatným převodem VÚJ	401	účtová skupina 02,03 nebo účet 042

Účtování o opravných položkách

Účetní případ	Má dáti	Dal
Tvorba nebo zvýšení opravné položky	účet 556	syntetický účet z účtové skupiny 14 - 19
Snížení nebo zrušení opravné položky	syntetický účet z účtové skupiny 14 - 19	účet 556

III.

Evidence majetku na podrozvahových účtech

V rámci syntetických účtů vytváří účetní jednotka analytické účty. Při tvorbě těchto účtů bere účetní jednotka v úvahu jednotlivá hlediska, jestliže nejsou přímo syntetickými účty směrné účtové osnovy. Účetní jednotka má ze zhruba 50 % stanovené analytické účty a zbylé účty si stanovuje sama (24).

Povinnost účtování na podrozvahových účtech stanoví pro vybrané účetní jednotky vyhláška č. 410/2009 Sb. a ČÚS č. 710. Tyto účty vychází z aktuální účtové osnovy pro rok 2020.

Podrozvahové účty související s majetkem:

Účtová třída 9

Účtová skupina 90

- 901 – Jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek,
Řadí se sem majetek, který nespĺňuje hranici ocenění DDNM,
- 902 – Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek,
Řadí se sem majetek, který nespĺňuje hranici ocenění DDHM,
- 909 – Ostatní majetek.

Účtová skupina 92

- 921 – Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou,
- 922 – Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou,
- 923 – Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce,
- 924 – Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce,

- 925 – Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů,
- 926 – Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů.

Účtová skupina 93

- 931 – Krátkodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku,
- 932 – Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku.

Účtová skupina 96

- 965 – Krátkodobé podmíněné závazky z užívání cizího majetku smlouvou o výpůjčce,
- 966 – Dlouhodobé podmíněné závazky z užívání cizího majetku smlouvou o výpůjčce,
- 967 – Krátkodobé podmíněné závazky z užívání cizího majetku z jiných důvodů,
- 968 – Dlouhodobé podmíněné závazky z užívání cizího majetku z jiných důvodů.

Účtová skupina 97

- 971 – Krátkodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku,
- 972 – Dlouhodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku (24).

Evidence majetku na analytických účtech

Účetní jednotka vede účetnictví v programu Fenix od společnosti Asseco solutions, a.s. Účetní jednotka si některé analytické účty vytváří dle vlastní potřeby v rámci syntetických účtů.

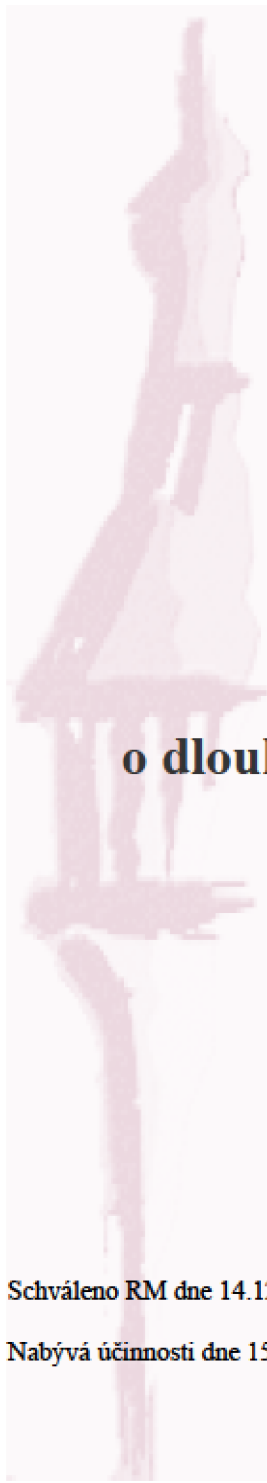
Třída	Skupina	Syntetický účet	Analytický účet	Název účtu
0				Dlouhodobý majetek
	01			Dlouhodobý nehmotný majetek
		012		Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
		013		Software
			0100	Software – správní
			0171	SW- radnice Paveza
			0188	SW - radnice
			0285	Software – přírodovědecké učebny
			0388	SW klášter 304
		014		Ocenitelná práva
		015		Povolení na emise a prefer. limity
		018		Drobný dlouhodobý nehmotný majetek
			0100	Drobný DNM – správní
			0285	Drobný DNM – přírodovědecké učebny
			0300	Drobný DNM – muzeum
			0500	Drobný DNM – MP
			0900	Drobný DNM – sociální
		019		Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek
			0100	Ostatní DNM – správní
			0200	Ostatní DNM – stavební
			0201	Ostatní DNM – stavební – ÚP
		021		Stavby
			0010	Bytové domy a bytové jednotky
			3220	Nebytové domy pro služby obyvatel
			4300	Jiné nebytové domy – ČOV, kot.
			4393	Jiné nebytové domy – sběrný dvůr
			5430	Komunikace, parkoviště, cyklostezky
			5431	Komunikace – chodníky
			5482	Komunikace – MPZ II. etapa
			5483	Komunikace – cykl. BK – Pahrbek
			5484	Komunikace – cykl. Most – Pál.
			5486	Komunikace – MPZ III.
			5487	Nádvoří Nový klášter
			5491	Komunikace – cykl. Baťův kanál
			5492	Komunikace a VO - revitalizace

			5493	Nádvoří sb. dvůr – plocha
			6450	Veřejné osvětlení
			6586	Veřejné osvětlení – MPZ III.
			7500	Jiné inž. sítě – vodov., kan., plyn,
			7593	Inženýrské sítě – sběrný dvůr
			8960	Vodní hospod., ter. Úpravy
			8970	Drobné st. nezapsané v katastru
			8986	Ostatní st. – mobiliář MPZ III.
			8987	Ostatní st. – podium Nový kl.
			8992	Ostatní st. – vodní prv. MPZ I.
			8997	Ostatní st. - kompostárna
		022		Samostatné hmotné movité věci a soubory movitých věcí
			0000	Samostatné movité věci
			0100	Samostatné movité věci – radnice
			0186	Samostatné movité věci – podium MPZ 3.
			0188	Samostatné movité věci – HW radnice
			0200	Samostatné movité věci – MP, has. auta
			0250	Samostatné movité věci – školská zařízení MŠ, ZŠ
			0281	Samostatné movité věci – jazyk. učebny ZŠ
			0285	Samostatné movité věci – přírodov. učebny
			0300	Samostatné movité věci – klášter
			0387	Samostatné movité věci – trv. výst. objekty
			0388	Samostatné movité věci – HW klášter 304
			0400	Samostatné movité věci – kino, info
			0600	Samostatné movité věci – DPS
			0700	Samostatné movité věci – ČOV
			0800	Samostatné movité věci – stavební úřad
			0900	Samostatné movité věci – sociální odbor
			0993	Samostatné movité věci – sběrný dvůr
			0997	Samostatné movité věci - kompostárna
		025		Pěstitelské celky trvalých porostů
		028		Drobný dlouhodobý hmotný majetek
			0000	Drobný DHM
			0100	Drobný DHM – radnice
			0150	Drobný DHM – věcné břemeno
			0200	Drobný DHM – MP, has., auta
			0250	Drobný DHM – školská zařízení MŠ, ZŠ
			0281	Drobný DHM – moderní výuka

		0300	Drobný DHM – klášter
		0400	Drobný DHM – kino, info
		0500	Drobný DHM – zdrav. Středisko
		0600	Drobný DHM – DPS
		0700	Drobný DHM – ČOV
		0800	Drobný DHM – stavební úřad
		0900	Drobný DHM – sociální odbor
		0993	Drobný DHM – sběrný dvůr
		0996	Drobný DHM - CzechPoint
	029		Ostatní dlouhodobý hmotný majetek
		0430	Ostatní DHM – komunikace
		0484	Ostatní DHM – VB cykl. Most
		0486	Ostatní DHM – zelené plochy MPZ 3.
		0492	Ostatní DHM – veget. úpravy MPZ 1. et.
	031		Pozemky
		0010	Nepřeváděné
		0015	Nepřeváděné – VB
		0030	Stavební pozemky
		0035	Stavební pozemky – VB
		3250	Lesní pozemky
		3255	Lesní pozemky – VB
		5360	Zeleň
		5365	Zeleň – VB
		6420	Místní komunikace
		6425	Místní komunikace – VB
		8440	Ostatní plochy
		8445	Ostatní plochy – VB
		8570	Vodní toky
		8575	Vodní toky – VB
	032		Kulturní předměty
		0000	Kulturní předměty
	035		Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji
	036		Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji
	041		Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek
		0000	Nedokončený DNM – nový informační systém
		0071	Nedokončený DNM – nový informační systém
		0088	Nedokončený DNM – konsolidace IT města
		0201	Nedokončený DNM - ÚPN

		042		Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek
			0000	Nedokončený DHM
			0031	Nedokončený DHM - pozemky
			0070	Nedokončený DHM – projekty
			0071	Nedokončený DHM – nový inf. Systém
			0072	Nedokončený DHM – 1. ZŠ učebny a výt.
			0073	Nedokončený DHM – 2. ZŠ učebny
			0084	Nedokončený DHM – cyklo podél BK
			0085	Nedokončený DHM – přírodovědecké učebny
			0086	Nedokončený DHM – MPZ 3. et.
			0087	Nedokončený DHM – klášter, muzeum
			0088	Nedokončený DHM – konsolidace IT města
			0089	Nedokončený DHM – Jiráskova 737
			0094	Nedokončený DHM – zateplení 1. ZŠ
			0095	Nedokončený DHM – zateplení MŠ
			1801	Nedokončený DHM – bazén a hala
		043		Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek
			0000	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek
		051		Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
		052		Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
			0000	Poskytnuté zálohy na DHM
		053		Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek
		069		Ostatní dlouhodobý finanční majetek
			0100	Ostatní DFM - VAK
			0110	Ostatní DFM – VAK oceněný rozdílem

IV.

**Směrnice
o dlouhodobém majetku města**

Schváleno RM dne 14.12.2011 usnesením č. 27/497/2011

Nabývá účinnosti dne 15.12.2011

Směrnice o dlouhodobém majetku města

Rada města Napajedla schválila v souladu s ustanovením § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění svým usnesením tento vnitřní předpis města Napajedla (dále jen směrnice).

Čl. 1 Legislativní rámec

Evidenci, účtování, odpisování a opravné položky k dlouhodobému majetku pro obce je upraveno následujícími základními předpisy:

- zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb., v platném znění
- vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky
- Český účetní standard pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb. S názvem č. 708 – Odpisování dlouhodobého majetku.

Čl. 2 Závaznost směrnice

Směrnice se vztahuje na dlouhodobý majetek účetní jednotky - město Napajedla (dále jen účetní jednotka). Vztahuje se i na jeho majetek, který je poskytnut jinému subjektu k pronájmu nebo k bezplatné výpůjčce.

Čl. 3 Předmět úpravy

Tato směrnice řeší evidenci, účtování, zařazování, oceňování, odpisování a tvorbu opravných položek k dlouhodobému majetku účetní jednotky. Jedná se o dlouhodobý majetek nehmotný, hmotný a finanční.

Čl. 4 Dlouhodobý nehmotný majetek (dále jen „DNM“)

4.1. Definici DNM uvádí Vyhláška č. 410/2009 Sb. v §11. Účetní jednotka bude evidovat DNM a účtovat o něm na příslušných účtech za následujících podmínek:

- v evidenci a na účtu 013 – software, kdy doba použitelnosti je delší než 1 rok a ocenění převyšuje částku 60.000,- Kč,
- v evidenci a na účtu 018 - drobný dlouhodobý nehmotný majetek, kdy doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění je v částce 7.000,-Kč a vyšší a nepřekračuje částku 60.000,- Kč,
- v evidenci a na účtu 019 – ostatní dlouhodobý nehmotný majetek, kdy doba použitelnosti je delší než jeden rok bez ohledu na výši ocenění.

4.2. Za DNM bude považováno i technické zhodnocení DNM, jehož ocenění převyšuje částku 60.000,-Kč v rámci jednoho účetního období.

(4.3.) Určení provozního nebo investičního výdaje při zásahu do stávajícího DNM :

Účetní případ	Provozní výdaj (účet 518)	Pořízení DM - TZ (účet 041 resp. 044)
Změny územního plánu Změny regulačních plánů	1. změna je pořízena z neinvestiční dotace nebo 2. jedná se o změny ve smyslu úprav a aktualizace	1. změna je pořízena z investiční dotace 2. jedná se o rozšíření ÚP nebo RP na další území (lokality v původním neřešené)
SW	Běžný upgrade programu (charakteru aktualizace ve smyslu reakce programu na změny předpisů, přizpůsobení vývoji operačních systémů, vylepšení funkcí programů, aktualizace číselníků), běžné aktualizace programu, technické a zákaznické podpory	Přikoupení licencí, pořízení multilicencí nad původní rozsah rozšíření o další související moduly, propojení na orgány státní správy, propojení intranet, internet (pokud nejsou vedeny jako samostatný SW
Ostatní územně plánovací dokumentace	Vždy mimo případu přiznání dotace investiční	Jen v případě pořízení z investiční dotace

4.4. Za datum uskutečnění účetního případu při zařazení nedokončeného DNM do užívání bude považováno:

Majetek	Zahájení užívání
SW	Datum předávacího protokol, datum pořízení, přesné datum zahájení účinnosti licence, datum ukončení aktivačních prací (instalace, implementace, testování, zaškolení) – v případech, kdy doba mezi pořízením a dokončením aktivačních prací překročí účetní období
Územní plán	Datum účinnosti vyhlášky schválené zastupitelstvem k ÚP
Regulační plán	Datum schválení zastupitelstvem, případně datum účinnosti vyhlášky
Studie, Záměry	Datum zahájení užívání uvedené v dokumentu

4.5. DNM nejsou dle vyhlášky č. 410/2009 zejména znalecké posudky, průzkumy trhu, plány rozvoje, návrhy propagačních a reklamních akcí, certifikace systému jakosti, software pro řízení technologií nebo zařízení, která bez tohoto software nemohou fungovat. Pokud se jedná o lesní hospodářský plán, technické audity, energetické audity a povodňový plán bude majetek evidován jako DNM, pokud tak o tomto majetku rozhodne poskytovatel dotace na jeho pořízení. V ostatních případech se bude jednat o provozní výdaj. Energetický audit pořízený jako výdaj související s pořízením budovy nebo stavby bude započten do ocenění budovy nebo stavby – účet 042 (novostavby, technická zhodnocení např. zateplení).

Čl. 5 Odpisování DNM

5.1. Frekvence proučtování odpisů je nastavena na měsíční. Odepisován bude majetek účtovaný na účtu 013 a 019 popř. další, bude-li náplň.

5.2. Odpisování DNM bude probíhat způsobem rovnoměrného odpisování a to dle odpisového plánu (příloha č. 1) na základě individuálního stanovení doby životnosti u jednotlivého DNM. Dobu životnosti stanoví odbor finanční na základě podkladů od útvarů, které nehmotný majetek využívají nebo zajišťují jeho funkčnost.

- 5.3. DNM nepodléhá kategorizaci majetku podle Vyhlášky č. 410/2009 Sb.
- 5.4. Účetní jednotka rozhodla, že zůstatková cena ve výši 5% bude zúčtována až k okamžiku vyřazení u veškerého odepisovaného majetku.
- 5.5. Při dooprávkování DNM pro rok 2011 se bude postupovat následně:
- v případě, že je znám okamžik zařazení DNM do užívání dle ČÚS 708 bod 7.1.2.,
 - v případě, že není znám okamžik zařazení DNM do užívání dle ČÚS 708 bod 7.1.4.

Čl. 6 Opravné položky k DNM

- 6.1. Opravné položky k DNM se tvoří v případě, že z důvodu morálního zastarání tohoto majetku je zůstatková cena vyšší než odpovídá skutečné hodnotě majetku a tento rozdíl je vyšší než 10% hodnoty majetku.
- 6.2. Podnět k tvorbě, případně k rozpuštění opravné položky k DNM dává inventarizační komise, o výši opravné položky rozhoduje hlavní inventarizační komise.

Čl. 7 Dlouhodobý hmotný majetek (dále jen „DHM“)

- 7.1. Definici DHM uvádí Vyhláška č. 410/2009 Sb. v §14. Účetní jednotka bude evidovat DHM a účtovat o něm na příslušných účtech za následujících podmínek:
- v evidenci a na účtu 031 – pozemky bez ohledu na výši ocenění, pokud nejsou zbožím,
 - v evidenci a na účtu 032 – kulturní předměty bez ohledu na výši ocenění,
 - v evidenci a na účtu 021 – stavby bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti,
 - v evidenci a na účtu 022 – samostatné movité věci a soubory movitých věcí, které jsou charakterizovány samostatným technicko – ekonomickým určením, u kterých doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění převyšuje částku 40.000,- Kč,
 - v evidenci a na účtu 028 – drobný dlouhodobý hmotný majetek, kde movité věci a soubory movitých věcí, které jsou charakterizovány samostatným technicko – ekonomickým určením, u kterých doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění jedné položky je v částce 3.000,- Kč a vyšší a nepřevyšuje částku 40.000,- Kč,
 - v evidenci a na účtu 029 – ostatní dlouhodobý hmotný majetek, bez ohledu na výši jeho ocenění a jeho doba použitelnosti je delší než jeden rok,
 - v operativní evidenci a v podrozvaze na účtu 902 - hmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a nižší pořizovací cenou než 3.000,- Kč, jehož cena obvyklá se pohybuje v hodnotě nad 500,- Kč. Jedná se zejména o nástroje, nářadí, kancelářská a telekomunikační technika, telefony pořízené v akci za 1 Kč, nábytek, nádoby, elektrospotřebiče, předměty pro výzdobu interiéru apod.
- 7.2. Předměty v operativní evidenci bude účetní jednotka evidovat na podrozvahovém účtu průběžně při jejich pořizování.
- 7.3. Za DHM bude považováno i technické zhodnocení DHM nebo drobného DHM, jehož ocenění převyšuje částku 40.000,-Kč v rámci jednoho účetního období.

Čl. 8 Technické zhodnocení

- 8.1. Účetní jednotka rozhodla, že za technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku bude považovat takový zásah do majetku, který odpovídá definici technického zhodnocení dle

zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů v § 33. Pro potřeby směrnice se upravuje znění §33 pro účely vedení účetnictví v souladu s věrným obrazem majetkové pozice účetní jednotky následně.

8.2. Technickým zhodnocením se rozumí vždy výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku, pokud převýšily u jednotlivého majetku v úhrnu za kalendářní rok částku 40 000 Kč.

8.3. Rekonstrukcí se pro účely tohoto zákona rozumí zásahy do majetku, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů.

8.4. Modernizací se pro účely tohoto zákona rozumí rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku.

8.5. Za datum uskutečnění účetního případu při zařazení nedokončeného DHM do užívání bude považováno:

Majetek	Zahájení užívání
Budovy	Datum podání návrhu zápisu na vklad do KN (ČÚS 701, bod 5.4), u nezapisovaných staveb do KN: datum povolení zkušebního provozu, přesné datum zahájení užívání, kdy doba mezi pořízením a skutečným zahájením užívání překročí účetní období
Stavby	Datum předávacího protokolu stavby, datum právní moci kolaudace, datum povolení zkušebního provozu, přesné datum zahájení užívání,
Věci	Datum pořízení, přesné datum zahájení užívání, kdy doba mezi pořízením a skutečným zahájením užívání překročí účetní období,
Apod.	

Čl. 9

Odpisování DHM

9.1. Frekvence proúčtování odpisů je nastavena na měsíční. Odepisován bude majetek účtovaný na účtu 021 (pokud není oceněný na 1,- Kč), na účtu 022 a na účtu 029.

9.2. Odpisování DHM bude probíhat způsobem rovnoměrného odpisování a to dle odpisového plánu (příloha č. 1) na základě individuálního stanovení doby životnosti u jednotlivého DHM v rámci rozsahu daného odpisovým plánem. Doby životnosti stanoví u nemovitého majetku odbor Smír u movitého majetku odbor finanční dle podkladu od útvarů, které majetek užívají nebo zajišťují jeho funkčnost.

9.3. Účetní jednotka rozhodla, že zůstatková cena ve výši 5 % bude zúčtována až k okamžiku vyřazení u veškerého odepisovaného majetku.

9.4. Při dooprávkování DHM pro rok 2011 se bude postupovat následně:

- v případě, že je znám okamžik zařazení DHM do užívání dle ČÚS 708 bod 7.1.2.,
- v případě, že není znám okamžik zařazení DHM do užívání dle ČÚS 708 bod 7.1.4

Čl. 10

Opravné položky k DHM

10.1. Opravné položky k dlouhodobému hmotnému majetku tvoří účetní jednotka v případě zjištění, že zůstatková cena (ocenění majetku minus oprávkky k majetku) vyšší než odpovídá skutečné hodnotě majetku a tento rozdíl je vyšší než 10% hodnoty majetku.

10.2. V ostatních případech se bude vycházet z odhadu skutečné hodnoty majetku při prováděných inventurních činnostech.

10.3. Podnět k tvorbě, případně k rozpuštění opravné položky k DM dává inventarizační komise, o výši opravné položky rozhoduje ústřední inventarizační komise.

Čl. 11 Oceňování

11.1. Okamžik zahájení pořizování dlouhodobého majetku:

Účetní případ	Okamžik zahájení pořizování DM
Dlouhodobý majetek pořizovaný z vlastních zdrojů	Rozhodnutí oprávněného orgánu o pořízení DM, v případě že není konkrétní usnesení, vycházíme z data schválení rozpočtu nebo rozpočtového opatření, které obsahuje výdaj na pořízení příslušného DM
Dlouhodobý majetek pořizovaný ve spolufinancování SR, SF nebo EU nebo jiného orgánu veřejné moci	Schválení záměru pořízení dlouhodobého majetku oprávněným orgánem obce. Případně schválení zpracování podkladů pro podání žádosti o dotaci na pořízení dlouhodobého majetku oprávněným orgánem obce.

11.2. Zařazení účetních případů jako součást ocenění dlouhodobého majetku:

Účetní případ	Rozhodnutí účetní jednotky
Úroky z dlouhodobých úvěrů do doby zařazení majetku do užívání	Provozní náklad, pokud poskytovatel dotace nerozhodne jinak
Zpracování podkladů pro žádost o dotaci	Součást ocenění ve smyslu nákladů na zajištění financování
Zařízení a předměty vyjmenované v pokynu D300 jako nedílná součást staveb	Součást ocenění domů, budov a staveb s výjimkou: <i>vestavného nábytku, rolet, žaluzií a markýz</i>

11.3. Ocenění dlouhodobého majetku je primárně řešeno v §25 zákona o účetnictví.

Základní přehled je uveden v tabulce:

Způsob pořizování	Způsob ocenění	Poznámka
Koupí	Pořizovací cenou	Cena majetku + náklady související
Koupí – investiční výstavbou	Pořizovací cenou + vlastní náklady	Cena majetku + náklady související, aktivace vlastních přímých nákladů
Vlastní činností	Vlastními náklady	Vlastními náklady u hmotného majetku kromě zásob a nehmotného majetku kromě pohledávek vytvořeného vlastní činností přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost a nepřímé náklady, které se vztahují k výrobě nebo jiné činnosti vymezené v souladu s účetními metodami.
Bezúplatným převodem, darováním, vícenález	Reprodukční pořizovací cena V případě převodu od vybrané účetní jednotky evidovaná cena u převodce	Cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje

Bezúplatným převodem, darováním od vybrané účetní jednotky	Evidovaná cena u převodce*	Zůstává stejné ocenění jako u převodce, přebírá se i stejná hodnota opravek
Převodem podle zvláštních předpisů	Reprodukční pořizovací cena	Cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje
Vícenález - kulturní památky, sbírky muzejní povahy, předměty kulturní hodnoty a církevní stavby, pokud není známa jejich pořizovací cena	Ve výši 1 Kč	
Majetek v případech bezúplatného nabytí, s výjimkou peněžních prostředků a cenin, anebo majetek v případech, kdy vlastní náklady na jeho vytvoření vlastní činností nelze zjistit, a ostatní majetek, který není uveden pod písmeny a) až k) §25, ZoÚ	Reprodukční pořizovací cena	Cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje

*ČÚS 708, 5.3.3. a 6.3.

11.4. Pravidla pro ocenění v případech společných vedlejších pořizovacích nákladů při pořizování více majetkových položek (více inventárních čísel majetku)

Účetní jednotka využije rozvrh pomocí podílu majetkové položky na celkové pořizovací ceně všech majetkových položek dodání; zjištěným podílem (koeficientem) pak vynásobí hodnotu vedlejších nákladů k rozpočtení. Toto se zpravidla týká i projektů a dalších společných nákladů, kdy je pořizováno v rámci jedné akce více stavebních objektů a více druhů majetku (budovy, vedlejší stavby, sítě).

11.5. Reprodukční pořizovací cena

a) ocenění reprodukční pořizovací cenou – kvalifikovaný odhad u hodnotově nevýznamných pozemků

Účetní jednotka s ohledem na vysoký náklad na pořízení znaleckých posudků k ocenění pozemků zjištěných při digitalizaci a dalších pozemků bezúplatně přijatých schvaluje použití jako ceny reprodukční ceny vycházející z posledních platných oceňovacích předpisů daných ustanoveními vyhlášky č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku v platném znění.

Sazby budou použity i v případech bezúplatně nabytých pozemků, když není v související dokumentaci k převodu majetku ocenění pozemků uvedeno, dále při zjištěných inventarizačních přebycích. U stanovení těchto sazeb je dodržen účetní princip opatrnosti.

b) Znalecký posudek u hodnotově významných pozemků, staveb a budov

V případech, kdy se bude jednat o hodnotově významné pozemky, stavby a budovy (podle způsobu využití a poloze v územním plánu) bude ocenění reprodukční pořizovací cenou zajištěno znaleckými posudky (*ocenění znalcem je potřeba v některých případech pro daňovou uznatelnost vstupní ceny při následném nakládání s majetkem*).

c) Ocenění věci reprodukční pořizovací cenou

Účetní jednotka zjistí cenu obvyklou věci nabízenou na volném trhu (*např. z internetu; průměrná nabízená cena věci*). Pokud nebude možné zjistit cenu obvyklou ve vztahu k opotřebenosti věci,

bude zjišťována cena obvyklá věci jako nové, pro účely ocenění se sníží o 40% v souladu s metodou dooprávkování dle ČÚS 708 v případech kdy není známo datum zahájení užívání věci. (Např. u aut lze zjistit cenu na trhu ve vztahu ke stáří vozu nebo k najetým kilometrům).

11.6. Specifika ocenění jsou dále řešená ve vyhlášce v § 55. Např. některá ustanovení:

a) Ocenění jednotlivého dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se zvyšuje o technické zhodnocení, k jehož účtování a odpisování je oprávněna účetní jednotka. V případě finančního leasingu se pořizovací cena majetku převzatého uživatelem do vlastnictví zvýší o technické zhodnocení odpisované uživatelem v průběhu užívání a pokračuje se v odpisování z takto zvýšené pořizovací ceny. Ocenění jednotlivého dlouhodobého nehmotného majetku se zvýší o technické zhodnocení, pokud náklady na něj v úhrnu za účetní období převyšují částku 60 000 Kč a technické zhodnocení je v tomto účetním období uvedeno do užívání. Ocenění jednotlivého dlouhodobého hmotného majetku odpisovaného se zvýší o technické zhodnocení, pokud náklady na něj v úhrnu za účetní období převyšují částku 40 000 Kč a technické zhodnocení je v tomto účetním období uvedeno do užívání.

Dle vyhlášky se ocenění majetku zvyšuje o TZ, není tedy správný postup zařazovat TZ jako samostatný majetek. Výjimku tvoří TZ na cizím majetku, TZ staveb oceněných 1 Kč (odstavec 6), TZ DDM. Postup ocenění majetku pořízeného na leasing, na kterém v průběhu nájmu bylo provedeno TZ je následný. Jedná se o součet ocenění kupní ceny při převodu do vlastnictví a dříve zařazeného TZ. (Příklad: Auto na leasing. V průběhu provedeno TZ – přestavba za 50 tis. Kč. Kupní cena z leasingu při převodu do vlastnictví 1 tis. Kč. Auto bude vedeno na účtu 022 v hodnotě 51 tis. Kč).

b) Dlouhodobý hmotný majetek pořízený směnnou smlouvou se ocení pořizovací cenou, jsou-li ceny ve smlouvě sjednány, nebo reprodukční pořizovací cenou, nejsou-li ceny ve smlouvě sjednány.

c) Ocenění pořízeného pozemku je včetně lesního porostu nebo osázení stromy a keři, pokud nejsou pěstitelským celkem trvalých porostů.

d) Toto ustanovení platí jen při pořizování majetku. O osázení a lesní porost pořízené v průběhu užívání pozemku ocenění pozemku nezvyšujeme.

e) U majetku oceněného podle § 25 odst. 1 písm. k) zákona (kulturní památky, sbírky muzejní povahy, předměty kulturní povahy v ocenění 1,- Kč) se jeho ocenění nezvyšuje o technické zhodnocení provedené na tomto majetku.

f) Ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení se nesnižuje o dotaci poskytnutou na pořízení majetku. Za dotaci se považují bezúplatná plnění přímo nebo zprostředkovaně poskytnutá podle jiných právních předpisů, ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, Národního fondu, ze státních fondů, z rozpočtů územních samosprávných celků na stanovený účel. Za dotaci se rovněž považují bezúplatná plnění poskytnutá účetním jednotkám na stanovený účel ze zahraničí z prostředků Evropského společenství, nebo z veřejných rozpočtů cizího státu a granty poskytnuté podle jiného předpisu. Dotací se rovněž rozumí prominutí části poplatků, pokud to právní předpis umožňuje a příslušný orgán stanovil prominutou část poplatků za dotaci.

Čl. 12

Ocenění majetku určeného k prodeji reálnou hodnotou

12.1. S ohledem na nevyjasněnost způsobu ocenění a na vysoké riziko znehodnocení účetních dat i znehodnocení výkazů volí účetní jednotka princip opatrnosti a bude postupovat dle zákona o účetnictví § 27, odst. 7. Majetek tedy bude oceněn dle §25 zákona o účetnictví.

12.2. Výjimku tvoří případy, kdy lze objektivně stanovit reálnou hodnotu: K majetku určenému k prodeji je známá tržní cena (soutěž); k majetku určenému k prodeji je k dispozici znalecký posudek. V tom případě volí účetní jednotka jako okamžik přecenění na reálnou hodnotu rozhodnutí oprávněného orgánu o záměru prodeje (*pokud oprávněný orgán nerozhoduje o záměru prodeje, ale přímo o prodeji, tak okamžik rozhodnutí oprávněného orgánu o prodeji majetku*).

Čl. 13 Soubory majetku

13.1. Účetní jednotka eviduje soubor movitých věcí v ocenění vyšším než 40 tis. Kč na účtu 022 jen v případě splnění jedné z těchto podmínek:

- a) alespoň jeden funkční předmět souboru dosahuje ocenění vyšší než 40 tis. Kč
- b) vytvořením souboru vzniká přidaná hodnota (majetek jako soubor dosahuje vyššího majetkového prospěchu, než prostý součet ocenění jednotlivých částí souboru)

13.2. Soubor movitých věcí v pořizovací hodnotě jednotlivých částí souboru v hodnotě od 3 tis. Kč do 40 tis. Kč se eviduje na účtu 028, pokud nesplňuje podmínky bodů a) a b) v předcházejícím odstavci.

Čl. 14 Dlouhodobý finanční majetek (dále jen „DFM“)

14.1. Definici DFM uvádí Vyhláška č. 410/2009 Sb. v §17. Účetní jednotka bude evidovat DFM a účtovat o něm na příslušných účtech za následujících podmínek:

- na účtu 061 – majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem,
- na účtu 066 – půjčky osobám ve skupině
- na účtu 067 – jiné dlouhodobé půjčky
- na účtu 068 – termínované vklady,
- na účtu 069 - ostatní dlouhodobý finanční majetek.

14.2. Okamžik uskutečnění účetního případu u dlouhodobého finančního majetku – pořízení majetkových podílů, členských podílů v družstvech a akcií dle následujících příkladů:

- upsání základního vkladu, navýšení základního kapitálu – datum zakladatelské nebo společenské smlouvy ,
- předání peněžního vkladu, vložení majetku, podání návrhu na vklad,
- datum vzniku společnosti dle výpisu z OR - zařazení majetku do užívání.

Čl.15 Opravné položky a DFM

15.1. V případech nepřecenění majetku reálnou hodnotou se budou tvořit opravné položky k dlouhodobému finančnímu majetku takto:

- Opravné položky k DFM evidovanému na účtech 061 a 062 se vytvoří ve výši rozdílu: Pořizovací cena DFM minus (vlastní zdroje společnosti x majetkový podíl) = výše OP. Při tvorbě opravných položek bude účetní jednotka přiměřeně přihlížet i k údajům uvedeným v příloze účetní závěrky společnosti, především k událostem po datu závěrky a k případným vykázaným rizikům a dalším okolnostem.
- Opravné položky k DFM na účtech 061, 062 a 069 v plné výši rozvahové hodnoty se vytvoří pro společnosti v insolvenčním řízení.

- opravné položky k půjčkám na účtech 067 se budou tvořit v režimu: 10% hodnoty sjednané splátky půjčky za každých 90 dní po splatnosti, ve výši 100% pokud je dlužník v insolvenčním řízení.

15.2. Opravné položky k dlouhodobému finančnímu majetku se tvoří k rozvahovému dni.

Čl. 16

Ocenění majetku reálnou hodnotou

16.1. Účetní jednotka rozhodla, že nebude majetkové podíly, které představují rozhodující nebo podstatný vliv přeceňovat ekvivalencí (hodnota vlastních zdrojů společnosti x majetkový podíl).

16.2. U menšinového majetkového podílu pořízeného za účelem držení postupuje účetní jednotka dle zákona o účetnictví §27, odst. 7 věta první. Reálnou hodnotu u těchto menšinových majetkových podílů nelze zpravidla objektivně zjistit.

Čl. 17

Závěrečná ustanovení

- a) Směrnice nabývá účinnosti dnem po schválení radou města.
- b) Směrnice byla schválena Radou města Napajedla dne 14.12.2011 usnesením č. 27/497/2011

Přílohy: č. 1 – odpisový plán

V Napajedlech, dne: 15. prosince 2011

Ing. Irena Brabcová v. r.
starostka

Zbyněk Ohnoutek v. r.
místostarosta

Dodatek č. 1 ke směrnici o dlouhodobém majetku města

Rada města Napajedla schválila v souladu s ustanovením § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění svým usnesením tento vnitřní předpis města Napajedla (dále jen směrnice).

I.

Stávající celé znění Čl. 12 Ocenění majetku určeného k prodeji reálnou hodnotou se ruší a nahrazuje se novým zněním:

Čl. 12 Ocenění majetku určeného k prodeji reálnou hodnotou

12.1. **Objektivnost reálné hodnoty.** S ohledem na nevyjasněnost způsobu ocenění a na vysoké riziko znehodnocení účetních dat i znehodnocení výkazů volí účetní jednotka princip opatrnosti a bude postupovat dle zákona o účetnictví § 27, odst. 7 v případě, že nelze objektivně stanovit reálnou hodnotu. Majetek bude v tomto případě oceněn dle § 25 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

12.2. **Významnost reálné hodnoty.** Za významný rozdíl je považována částka 260 tisíc Kč nebo 0,3 % aktiv netto účetní jednotky za minulé období a to ta hodnota, která je nižší (analogie z ustanovení § 26 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 410/2009). Pokud by po přecenění reálnou hodnotou u konkrétního majetku nebylo dosaženo významného rozdílu, přecenění nebude účetní jednotka provádět.

12.3. **Časové hledisko reálné hodnoty.** Majetek se přecení reálnou hodnotou v případě, že jeho předpokládaný prodej se uskuteční do 2 let od okamžiku rozhodnutí oprávněného orgánu o záměru prodeje nebo prodeje tohoto majetku.

12.4. Reálnou hodnotou se přeceňuje majetek, který je evidován v účetnictví účetní jednotky.

12.5. Pro ocenění reálnou hodnotou účetní jednotka vychází z tržní ceny, hodnoty znaleckého posudku, kvalifikovaného odhadu případně ocenění podle zvláštního předpisu (§ 27 odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

12.6. Okamžik rozhodnutí oprávněného orgánu o záměru prodeje nebo prodeje majetku je účetní jednotkou považován za okamžik, ke kterému se provede přecenění majetku reálnou hodnotou

12.6. Obdobně účetní jednotka postupuje u dlouhodobého nehmotného majetku definovaného v čl. 4 této směrnice.

Čl. 2

Závěrečná ustanovení

- a) Dodatek č. 1 ke Směrnici o dlouhodobém majetku města nabývá účinnosti dnem po schválení radou města.
- b) Dodatek č. 1 ke Směrnice o dlouhodobém majetku města byl schválena Radou města Napajedla dne 11.4.2012 usnesením č. 33/664/2012.

V Napajedlích, dne: 12. dubna 2012

Ing. Irena Brabcová
starostka

Zbyněk Ohnoutek
místostarosta

Dodatek č. 2
ke směrnici o dlouhodobém majetku města

Rada města Napajedla schválila v souladu s ustanovením § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění svým usnesením tento vnitřní předpis města Napajedla (dále jen směrnice).

Čl. I

- 1.1. V článku 5 Odpisování DNM v odstavci 5.1. se v první větě nahrazuje slovo „měsíční“ slovem „čtvrtletní“.
- 1.2. V článku 9 Odpisování DHM v odstavci 9.1. se v první větě nahrazuje slovo „měsíční“ slovem „čtvrtletní“.

Čl. II

- 2.1. V článku 5 Odpisování DNM se původní znění v odstavci 5.4. nahrazuje následujícím textem: „Účetní jednotka rozhodla, že ve smyslu dispozice dle bodu 4.11. ČÚS 708 nebude uvažovat s aplikací zbytkové hodnoty.“
- 2.2. V článku 9 Odpisování DHM se původní znění v odstavci 9.3. nahrazuje následujícím textem: „Účetní jednotka rozhodla, že ve smyslu dispozice dle bodu 4.11. ČÚS 708 nebude uvažovat s aplikací zbytkové hodnoty.“

Čl. III

Závěrečná ustanovení

- 3.1. Dodatek č. 2 ke Směrnici o dlouhodobém majetku města nabývá platnosti dnem 17.7. 2014.
- 3.2. Tento dodatek nabývá účinnosti dnem 17.7.2014 s výjimkou č. II., který nabude účinnosti dne 1.1.2015.
- 3.3. Dodatek č. 2 ke Směrnici o dlouhodobém majetku města byl schválena Radou města Napajedla dne 16.7.2014 usnesením č. 77/1577/2014.

V Napajedlích, dne: 17.července 2014

Ing. Irena Brabcová
starostka

Zbyněk Ohnoutek
místostarosta